

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА САРАДЊЕ СА ИСЕЉЕНИШТВОМ
БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
за период 2020–2024. година

Брчко, новембар 2019. године

САДРЖАЈ

Увод

1. Општи статистички подаци о исељеништву Босне и Херцеговине	4
2. Институционални оквир за израду стратегије – кључне институције и њихове надлежности	5
3. Стратешки оквир и препознатљивост исељеништва у стратешким документима	7
4. Ситуациона анализа за Брчко дистрикт БиХ	11
5. Визија, мисија, стратешки циљеви и мјере	16
6. О акционом плану и буџету	38
7. О мониторингу и евалуацији	38

Анекси

АНЕКС 1 – Институционални оквир за развијање сарадње са исељеништвом на нивоу Босне и Херцеговине	40
АНЕКС 2 – Акциони план за реализацију Стратегије развоја сарадње са исељеништвом	43
АНЕКС 3 – Буџет потребан за имплементацију Стратегије	56
АНЕКС 4 – Приједлог оквира за праћење и евалуацију реализације Стратегије развоја сарадње са исељеништвом	59

УВОД

Исељеништво представља врло важан и вриједан друштвени ресурс за свако друштво, па тако и босанскохерцеговачко. Исељеништво је веома заинтересовано за проширивање и продубљивање свих врста и облика веза са земљом поријекла и у том контексту спремно на унапређење даље сарадње. Стога се и од Брчко дистрикта БиХ (БДБиХ) очекује да у свом домену дјеловања и одговорности створи још боље услове и претпоставке за чвршће повезивање и продубљивање сарадње са исељеништвом, како с циљем убрзанијег друштвеног развоја самог дистрикта тако и с циљем унапређења положаја и статуса исељеника у земљама у којим бораве, и развијање трајних веза са отаџбином.

Циљ ове стратегије је да кроз дефинисање јасне визије, стратешких циљева и мјера значајно допринесе бољој сарадњи БДБиХ и његових исељеника те да развије и ојача односе исељеника друге и треће генерације са мјестом њиховог поријекла у наредном петогодишњем периоду, 2020–2024. година.

Стратегија је настала као резултат рада Радне групе за израду стратегије развоја сарадње са исељеништвом коју је Влада БДБиХ формирала од представника извршне власти Дистрикта по појединим одјељењима Владе и у сарадњи са IOM¹, UNDP² и USAID Diaspora Invest³ који су пружили специјалистичку стручну помоћ при њеној изради.

Важно је и напоменути да ова стратегија представља интегрални дио оквирне стратегије развоја сарадње са исељеништвом Босне и Херцеговине и да је у свим битним елементима усаглашена са стратегијама других нивоа власти у БиХ.

¹ IOM – Међународна организација за миграције

² UNDP – Развојни програм Уједињених нација

³ USAID Diaspora Investment – Пројекат „Подршка инвестирању дијаспоре у БиХ “ који спроводи Америчка агенција за међународни развој

1. Општи статистички подаци о исељеништву Босне и Херцеговине

Питање укупних статистичких показатеља миграционих кретања представља изазов за сваку земљу, укључујући и Босну и Херцеговину. Када је ријеч о емиграцији, званични подаци се ослањају на тзв. пријављене одласке у иностранство односно одјаве пребивалишта, чему велики број исељеника не прибјегава. Услјед таквих околности, веома је важно ослонити се и на статистичке податке других важних актера, попут ЕУРОСТАТ-а, статистичких институција земаља пријема, Свјетске банке и других међународних организација.

Миграциони профил Босне и Херцеговине представља каталог званичних статистичких података о миграционим кретањима у Босни и Херцеговини и служи као извор званичних агрегатних података, који представљају основ за сагледавање феномена миграција у БиХ.

„Према доступним званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, процјена укупног броја лица која живе у исељеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине, **износи најмање 2 милиона што чини 56,6% у односу на 3.531.159 укупног становништва у Босни и Херцеговини.**

Према процјенама Свјетске банке тај проценат је нешто мањи и износи 44,5% што позиционира Босну и Херцеговину на 16. мјесто у свијету по стопи емиграције у односу на број становника у земљи (од укупно 214 земаља и територија обухваћених у Migration and Remittances Factbook 2016).

Важно је напоменути да се подаци Свјетске банке односе само на прву генерацију босанскохерцеговачких емиграната, те отуда и разлика у укупном броју и стопи емиграције у односу на укупан број становника у земљи.”⁴

Према подацима које наводи Миграциони профил БиХ за 2017. годину, земље у којим живи највећи број држављана БиХ су Хрватска (394.146), затим Србија (333.687), Њемачка (200.510), Аустрија (170.864). Значајан број држављана БиХ живи и у САД (125.442), Словенији (103.663), Швајцарској (59.685), Шведској (58.372), Канади (41.722).

Једина институција у БиХ која располаже агрегатним подацима о броју држављана који су одјавили пребивалиште или боравиште ради исељења у иностранство је Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине. Према њиховим подацима у 2018. години 4.113 лица је одјавило боравак у Босни и Херцеговини.

Према подацима ЕУРОСТАТ-а за 2017. годину, 20.251 држављанин БиХ је први пут регулисао боравак земаља ЕУ за тзв. плаћене послове (високообразовне, истраживачке, као и плаћене послове из других разлога). Управо 19.679 лица је из других разлога добило визе земаља ЕУ. То указује да постоји озбиљан тренд одлазака из БиХ, не само високошколованих лица, већ и особа других образовних профила односно да се високообразовани запошљавају на пословима који не захтијевају високу стручну спрему. Истовремено, у току 2017. године 2.103 држављанина БиХ регулисало је боравак по основу образовања.

⁴ Миграцијски профил БиХ за 2017. годину. [https://dijaspора.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/05/MIGRACIONI-PROFIL_2017_-HRV.pdf](https://dijaspورا.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/05/MIGRACIONI-PROFIL_2017_-HRV.pdf), str.63

Када је у питању Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: БДБиХ) не постоје поуздани подаци нити валидне процјене о стварном броју исељеника, њиховом економском и образовном профилу ни прецизни подаци о земљама у којима бораве.

2. Институционални оквир за израду стратегије – кључне институције и њихове надлежности

За унапређење сарадње са исељеништвом, у БиХ изузетно су значајни органи на свим нивоима власти. Имајући у виду везаност исељеништва за мјесто њиховог поријекла у БиХ потребно је посебно нагласити значај институција локалне самоуправе. Органи и управне организације имају важну оперативну улогу у креирању, спровођењу, мониторингу и евалуацији политика које укључују сарадњу са исељеништвом, како у смислу заштите и подршке остварењу интереса исељеника у земљама дестинације, тако и у БиХ, укључујући њихову пуну укљученост у развојне процесе у земљи.

а) Бх. ниво

На нивоу Босне и Херцеговине, у складу са Уставом и законима, многе институције имају надлежности и обавезе у вези са креирањем и спровођењем политика и унапређење сарадње са исељеништвом. Приказ кључних институција на нивоу БиХ и њихових надлежности битних за проблематику развоја сарадње са исељеништвом дат је у анексу I ове стратегије.

б) Брчко дистрикт Босне и Херцеговине

БДБиХ успостављен је 2000. године одлуком Међународног арбитражног суда и представља јединствену административну јединицу локалне самоуправе која је под суверенитетом Босне и Херцеговине. Статут БДБиХ⁵ дефинише институционални оквир функционисања и надлежности БДБиХ.

Институције БДБиХ су:

- а) Скупштина БДБиХ – 31 посланик;
- б) Влада БДБиХ – градоначелник, замјеник градоначелника, главни координатор Владе и шефови одјељења;
- в) Јавна управа БДБиХ – одјељења Владе Дистрикта; Канцеларија градоначелника; Дирекција за финансије Дистрикта; Канцеларија за управљање јавном имовином; Канцеларија координатора за БДБиХ при Савјету министара Босне и Херцеговине и остали органи управе када је то предвиђено законом.
- г) Полиција БДБиХ;
- д) Судови, Правобранилаштво и Тужилаштво БДБиХ.

⁵ Статут Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (пречишћени текст)

http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Statut/Ba/statut_brcko_distrikta_bih-precisceni_tekst-2-10-ba.pdf

Надлежности јавних органа власти у БДБиХ су:

- a) привреда;
- b) финансије;
- c) јавна имовина;
- d) јавне услуге / инфраструктура;
- e) култура;
- f) образовање;
- g) здравствена заштита;
- h) заштита животне средине;
- i) социјална заштита;
- j) правосуђе и правне услуге;
- k) полиција;
- l) стамбена питања;
- m) урбанизам и просторно планирање;
- n) остале надлежности неопходне за функционисање Дистрикта као јединствене административне јединице локалне самоуправе.

У оквиру Владе БДБиХ организована су сљедећа одјељења:

- 1) Канцеларија градоначелника
- 2) Одјељење за јавну безбједност
- 3) Одјељење за стручне и административне послове
- 4) Одјељење за привредни развој, спорт и културу
- 5) Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду
- 6) Одјељење за здравство и друге услуге
- 7) Одјељење за образовање
- 8) Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
- 9) Одјељење за просторно планирање и имовинскоправне послове
- 10) Одјељење за расељена лица, избјеглице и стамбена питања
- 11) Одјељење за комуналне послове
- 12) Одјељење за јавне послове
- 13) Одјељење за јавни регистар.

Поред институција дефинисаних Статутом, у БДБиХ су успостављене још и Канцеларија за ревизију финансијског пословања институција БДБиХ, Комисија за хартије од вриједности те Завод за запошљавање БДБиХ.

Устав Босне и Херцеговине, као и важећи закони и одлуке институција Босне и Херцеговине, директно су примјенљиви на цијелој територији Дистрикта. Закони и одлуке свих власти Дистрикта морају бити у складу са важећим законима и одлукама институција Босне и

Херцеговине при чему се координација активности БДБиХ и власти на нивоу БиХ врши путем Канцеларије координатора при Савјету министара Босне и Херцеговине.

Сарадња са исељеништвом одвија се у оквиру редовних активности органа и институција БДБиХ, без стављања посебног акцента у овом домену са становишта законодавних, функционалних и организационих активности.

3. Стратешки оквир и препознатљивост исељеништва у стратешким документима

На нивоу БиХ усвојени су стратешки документи од посебног значаја за креирање политика према исељеништву.

Политика о сарадњи са исељеништвом (2017) је документ Министарства за људска права и избјеглице (МЉПИ) БиХ усвојен од Савјета министара БиХ, којим се, први пут институционализира сарадња између БиХ и њеног исељеништва. Документ успоставља три главна стратешка циља: Развој правног система и институционалних капацитета, Пружање подршке исељеништву и унапређење сарадње, Стварање услова за већи допринос исељеништва развоју БиХ.

У оквиру првог циља, документ предвиђа доношење оквирне стратегије сарадње са исељеништвом, законског оквира, развијање механизма међуинституционалне координације за сарадњу са исељеништвом, јачање капацитета институција БиХ, те локалне самоуправе за сарадњу са исељеништвом, односно праћење емиграционих токова и извјештавање о томе.

У оквиру другог циља, документ предвиђа активности усмјерене на праћење остваривања права и интереса исељеника у БиХ и земљама пријема, јачање капацитета организација у исељеништву и механизма представљања исељеништва у земљама пријема и у БиХ. Предвиђене су и активности усмјерене на очување матерњих језика, културе и идентитета, унапређења сарадње у области привреде, образовања, науке, културе и спорта, унапређења информисања, размјене информација и међусобне комуникације, као и подржавање активности цивилног сектора у исељеништву и у БиХ, који доприносе јачању веза БиХ и исељеништва.

У оквиру трећег циља, документ је предвидио свеобухватне активности усмјерене на: промовисање исељеништва и његових развојних ресурса, њихово инвестиционо и финансијско мобилисање, затим мобилисање људских потенцијала, знања и вјештина исељеништва, као и подршку филантропским и хуманитарним активностима исељеништва.

Документ предвиђа и успостављање посебних награда односно признања за различите доприносе исељеништва. Као што то овај документ и наводи, први пут БиХ, Политиком о сарадњи са исељеништвом, показује јасно опредјељење државе да се исељеништву стави на располагање, препозна његов потенцијал и пружи сву неопходну подршку у остваривању права у земљи и иностранству.⁶

Документ детаљно разрађује активности за развој сарадње са исељеништвом у области образовања и науке, и мобилизацију њихових људских потенцијала, знања и вјештина.

⁶ Политика о сарадњи са исељеништвом,
<http://www.mhrr.gov.ba/iseljenistvo/Dokumenti/PolitikaB%20final1.pdf>

Унапређење сарадње планира се кроз:

- a) повезивање образовних и научних институција и појединаца из БиХ са исељеницима и њиховим организацијама;
- b) размјену ученика, студената и професора;
- c) промовисање образовања студената из исељеништва на високообразовним установама у БиХ;
- d) укључивање научника и стручњака поријеклом из БиХ у научноистраживачке пројекте у БиХ;
- e) програме виртуелног повратка стручњака, њихове мобилности и умрежавања;
- f) прављење листе научних пројеката у БиХ и чињењем их доступним исељеништву.

Истовремено, очекује се да и исељеништво у активностима које спроводи у земљи пријема, укључује институције из БиХ и повезује их са својим институцијама. Подржаће се и активности организација цивилног друштва у исељеништву и удружења исељеника у земљама пријема којима се унапређује сарадња исељеништва и БиХ у области науке и образовања (организоваће се цивилни форуми – сусрети организација из исељеништва и БиХ).

Планира се и мапирање исељеништва у земљама са великим бројем исељеника из БиХ, с циљем прибављања информација о броју и профилу исељеника у земљама пријема, с посебним акцентом на економске и академске потенцијале у исељеништву.

Мобилизација потенцијала стручњака у исељеништву (нарочито у области медицине и информационих технологија, као и предавача на универзитетима) обухвата сљедеће активности: „укључивање експерата и научника из исељеништва у израду студијских програма, у својству гостујућих предавача (нарочито у области здравства), програме преношења знања путем менторства, повремених посјета, *онлајн* консултација, љетњих школа, семинара и конгреса (нарочито у области здравства), затим укључивање научника из исељеништва у рад тијела надлежних за разне сегменте науке, налажење могућности да научници из исељеништва укључе истраживаче и институције из БиХ у своје пројекте, подршку заједничким пројектима домаћих и научника из исељеништва у оквиру којих ће настати научни резултати и међународни контакти потребни за успјешније привлачење европских средстава, подршку програмима преношења стручног знања и обуке уз укључивање стручњака из исељеништва, преношење нових технологија усмјерено на јачање економског развоја итд.“

Министарство за људска права и избјеглице БиХ у сарадњи са Министарством иностраних послова БиХ планира да успостави механизам за преношење знања из исељеништва у БиХ, односно механизам који ће повезати привреднике и стручњаке из исељеништва из различитих области са институцијама, организацијама и појединцима у БиХ.

Носиоци активности утврђени у Политици су Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Министарство иностраних послова уз активно учешће институције са свих нивоа власти у складу са својим надлежностима, уз подршку цивилног сектора, посебно организација исељеништва, као и међународних организација.

Стратегија у области миграција и азила БиХ (2016–2020) има осам стратешких циљева, од којих је један и „Јачање институционалних капацитета у БиХ с циљем повезивања миграције и развоја“. У оквиру овог циља предвиђена су два сета мјера – први у вези са имиграцијом и развојем под вођством Министарства безбједности (Сектора за имиграцију), и други у вези са емиграцијом и развојем који води МЉПИ (Сектор за исељеништво).

У оквиру овог другог сета мјера (мјере 6.2), Акционим планом 2016–2020, предвиђене су активности на побољшању правног и институционалног оквира за сарадњу са исељеништом (развијање система праћења емиграционих трендова, јачање капацитета МЉПИ и подршка другим институцијама различитих нивоа власти и цивилном сектору за укључивање исељеништва с циљем доприноса развоју БиХ).⁷

У **Стратегији спољне политике Босне и Херцеговине 2018–2023**⁸, наводи се, да ће се спољна политика Босне и Херцеговине усмјерити на привлачење што већег броја високообразованих и пословно активних лица поријеклом из Босне и Херцеговине. Дипломатско-конзуларна представништва одржаваће интензивну комуникацију и сусрете са удружењима исељеника у сврху упознавања потенцијала исељеништва Босне и Херцеговине, с акцентом на стручне и високообразовне кадрове. Помагаће и мапираће исељеништва.

У нацрту **Стратегије развоја науке у БиХ 2017–2022**, један од циљева је „Укључивање научног исељеништва у истраживачки простор БиХ“⁹. Предвиђа се подршка научног исељеништва у развоју кадрова (обука на домаћим универзитетима или у иностранству и доквалификација), развоју система вредновања и праћења квалитета рада у области научноистраживачке и истраживачко-развојне дјелатности, изради научно-технолошке базе података и унапређењу издаваштва. Очекује се њихова помоћ у укључивању у европске токове науке и технологије и међународну сарадњу. Зато се планира: стварање законских и других претпоставки за несметан трансфер знања и технологија у оба смјера; могућност додјеливања статуса придруженог научног савјетника научницима из БиХ, запосленим у иностранству; стварање услова (организационих и финансијских) да евалуирају истраживачке пројекте од стратешког значаја; укључивање припадника научног исељеништва из БиХ у регистар компетентних рецензата из БиХ и иностранства; детаљно мапираће научног исељеништва из БиХ у развијеним земљама пријема; укључивање припадника научног исељеништва у све процесе и програме у БиХ који доприносе развоју научно-истраживачке, истраживачко-развојне и иновативне дјелатности (учествовање, заједно са њиховим матичним институцијама, и у пројектима јавног и приватног партнерства, у привреди); подизање свести о доприносу научног исељеништва свеобухватном развоју БиХ и промовисање успјешних научника и проналазача из БиХ и научног исељеништва; и стимулисање донација и разних облика учешћа научног исељеништва у развоју науке и истраживања у БиХ путем пореских олакшица.

⁷ Стратегија у области миграција и азила и акциони план за период 2016–2020, http://www.msb.gov.ba/PDF/Strategija_HRV_2016.pdf

⁸ Стратегија спољне политике БиХ 2018–2023, <https://dijaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/06/Strategija-vanjske-politike-Predsjednistva-BiH-HRV.pdf>

⁹ Стратегија развоја науке у Босни и Херцеговини 2017–2022. година, <http://sllist.ba/glasnik/2018/broj22/broj022.pdf>

У документу **Приоритети за развој високог образовања у БиХ за период 2016–2026.**¹⁰ препозната је важност мобилности и међународне сарадње, али не и могући допринос научног исељеништва. Подршка исељеништва била би посебно значајна код три приоритета: Под приоритетом „Научноистраживачки рад“ планира се усаглашавање секторских приоритетних подручја за развој научноистраживачког рада на високошколским установама и израда институционалних планова развоја; програми усавршавања академског особља; и финансирање међународне сарадње и умрежавања. Такође, планира се да се, у складу са Стратегијом мобилности ЕХЕА 2020 „Мобилност за боље учење“, изради документ о мобилности. Код приоритета „Повезаност тржишта рада и високог образовања“ планира се да се истраживачком раду и иновацијама на високошколским установама да висок приоритет, као и да се унаприједи законодавство и пракса у области признавања квалификација у сврху запошљавања или наставка школовања. Под приоритетом „Интернационализација“ планира се међународна мобилност, умрежавање и пројекти, као и израда студијских програма на страним језицима.

С обзиром да БДБиХ директно примјењује одлуке институција БиХ на својој територији, стратешки документи који су горе поменути за државни ниво чине основни стратешки оквир и оквир дјеловања и за БДБиХ. Готово сви наведени стратешки документи третирају БДБиХ и прихваћени су и од органа БДБиХ који су и учествовали у њиховој изради.

На нивоу БДБиХ стратешки оквир односно општи правци, смјернице и оквир дјеловања извршне и законодавне власти Дистрикта дефинисани су документом „**Општа политика Брчко дистрикта БиХ за период 2016–2020. година**”¹¹ који је Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила у фебруару 2017. године. Општа политика се односи на сљедећа питања и области: позиција Брчко дистрикта БиХ у свјетлу Коначне арбитражне одлуке; европске интеграције и прекогранична сарадња; привреда; пољопривреда, шумарство и водопривреда; финансије; јавна управа; организација јавних предузећа и фондова; законодавна активност; борба против корупције и криминала; јавна имовина; инфраструктура; урбанизам и стамбена питања; образовање; здравствена заштита; социјална заштита; полиција; јавна безбједност; правосуђе; ревизија; заштита животне средине; спорт и култура; борацка популација; мјесне заједнице; сарадња са вјерским заједницама; сарадња са државним органима и ентитетима БиХ; сарадња с Европском унијом и другим међународним институцијама и организацијама; медији и информисање; људска права; рад и радно-правни односи; туризам; млади и невладине организације; заштита потрошача.

Као основне циљеве политике документ је дефинисао:

- a) доношење политике прекограничне сарадње,
- b) стварање повољне пословне климе за привлачење домаћих и страних приватних инвестиција,
- c) континуирану промоцију привредног амбијента и ресурса ради привлачења нових инвестиција,

¹⁰ Приоритети за развој високог образовања у БиХ за период 2016–2026.

http://www.cip.gov.ba/images/pdf/Legislativa/PRIORITETI_ZA_RAZVOJ_VISOKOG_OBRAZOVANJA_U_BOSNI_I_HERCEGOVINI_ZAPERIOD_2016_2026_GODINE_HR.pdf

¹¹ Општа политика Брчко дистрикта БиХ за период 2016–2020. година

<https://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/opca-politika.pdf>

- d) стални рад на стварању стимулативног и повољног привредног амбијента,
- e) деполитизацију и рационализацију те повећање ефикасности и одговорности јавне управе,
- f) усклађивање расположивог људског потенцијала са потребама тржишта рада,
- g) осмишљавање пројеката и програма у области културе,
- h) интензивну и проактивну регионалну сарадњу и сарадњу са међународним организацијама и институцијама.

Иако документ покрива све области друштвеног развоја БДБиХ, у њему није посебна пажња посвећена исељеништву **нити су дефинисани оквири и политике сарадње са исељеништвом.**

Поред наведених стратешких докумената, БДБиХ је свој развој базирао и на **Стратегији развоја Брчко дистрикта БиХ за период 2008–2017. година**¹². У овом стратешком документу такође није третиран значај и потенцијал исељеништва као важан фактор и полуга за остваривање постављених стратешких циљева, нити у домену циљева развоја нити у мјерама и активностима за остваривање циљева. У току је израда стратегије просторног развоја БДБиХ те припремне активности за израду нове стратегије развоја БДБиХ за наредни средњорочни период, што отвара могућности да се стратешки документи сарадње са исељеништвом у потпуности интегришу у нови стратешки документ развоја БДБиХ и да на тај начин исељеништво са својим ресурсима, знањем и потенцијалом постане значајан фактор остваривања стратешких циљева развоја БДБиХ у свим сегментима.

4. Ситуациона анализа за Брчко дистрикт БиХ

Оцјена стања релевантна са аспекта израде ове стратегије презентирана је у оквиру 4 основна приоритетна подручја (стуба) на којим она почива¹³, а то су:

- a) изградња институционалног и нормативног оквира за сарадњу са исељеништвом;
- b) друштвени развој у функцији укључивања исељеништва;
- c) економски развој и укључивање исељеништва;
- d) подршка младима са акцентом укључивања младих из исељеништва.

Брчко дистрикт БиХ има површину од 493 км² и према посљедњем попису становништва¹⁴ на територији дистрикта живи 83.516 становника у 59 насеља. Градско становништво чини 54,5% становништва, док просјечна старост износи 39,7 година.

Укупан број становника је за 4.111 мањи него по попису из 1991. године те не постоје егзактни подаци и евиденције о исељеништву БДБиХ, а процјене се крећу од 25.000 до 35.000 људи, свих генерација исељеника.

¹² Стратегија развоја Брчко дистрикта БиХ за период 2008–2017. година
http://www.bdcentral.net/images/stories/Vazni_akti/Strateski_dokumenti/strategija_razvoja_brcko_distrikta_2008-2017-ba.pdf

¹³ Приоритетна подручја, односно стубови су резултат договора свих радних група које су учествовале у процесу израде Оквирне стратегије сарадње са исељеништвом БиХ и стратегија на другим нивоима.

¹⁴ Агенција за статистику БиХ – попис 2013. године коначни резултати
<http://www.statistika.ba/#link4>

Као што је већ раније истакнуто, БДБиХ има сав потребан институционални капацитет и нормативни потенцијал за успјешну, ефективну и ефикасну реализацију сарадње са исељеништвом. У досадашњем периоду сарадња са исељеништвом није била у фокусу развоја институционалног и нормативног оквира, али сви ресурси потребни за успјешну реализацију су на располагању, док механизам координације унутар Владе Дистрикта и са Савјетом министара БиХ омогућава несметану реализацију свих планираних активности.

Систем образовања представља кључни фактор развоја сваког друштва. БДБиХ има потпуну надлежност за креирање политика и развоја система образовања на својој територији која је регулисана законима Дистрикта.

На територији БДБиХ ради 15 основних школа, 4 средње школе и 4 високошколске установе.

Основно и средњошколско образовање је јавно, док су 3 од 4 високошколске установе у приватној својини .

Образовни систем није у потпуности прилагођен потребама тржишта рада, а основне реформе које су неопходне у овом сектору односе се на увођење дуалног образовања и реформу система високог школства, уз истовремено кадровско и материјално јачање укупног система образовања. Влада Брчко дистрикта БиХ издваја значајна средства за текуће финансирање образовања, грантове и стипендије за ђаке и студенте.

Сарадња са исељеништвом у домену развоја образовања постоји, али није систематска и континуирана, него спорадична. Као позитиван примјер сарадње може се навести оснивање “ICT Business Innovation Center eMPIRICA – ICT BICeMPIRICA” које висока школа eMPIRICA реализује у оквиру пројекта Дијаспора за развој (Д4Д) гдје су ангажована два врхунска стручњака из дијаспоре.¹⁵

У БДБиХ се сваке године одржава и одређен број научних и стручних скупова на различите теме у организацији високообразовних институција из дистрикта који до сада нису еволуирали у посебне форме и иницијативе дугорочне научне сарадње.

У секторима здравства и социјалне политике сарадња са исељеништвом се углавном огледала у домену хуманитарних и донаторских активности дијаспоре, док је у сегменту културе та сарадња нешто израженија с обзиром да Влада БДБиХ активно подржава највећи број манифестација културе у којим учествује исељеништво.

Из свега наведеног очигледно је да постоје сви предуслови да се сарадња са исељеништвом у наведеним друштвеним сегментима развоја на систематичан и континуиран начин дигне на виши ниво. Простор за унапређење сарадње постоји у свим областима друштвеног развоја, а нарочито у области образовања и културе, тј. у областима за које и исељеништво показује изражено интересовање.

Друштвени производ БДБиХ у 2017. години износи 755 милиона КМ и према подацима Агенције за статистику БиХ¹⁶ порастао је за 25 милиона КМ у односу на 2016. годину. На територији БДБиХ послује укупно 1.797 предузећа, 2.942 предузетника и 7 земљорадничких

¹⁵ Видјети више на: <http://www.empirica.ba/index.php/aktuelne-vijesti/595-uz-podrsku-programa-dijaspora-za-razvoj-empirica-osniva-ict-poslovno-inovacijski-centar-u-brckom-i-tuzli>

¹⁶ Агенција за статистику БиХ: Саопштење – Бруто домаћи производ БиХ за 2017. годину http://www.bhas.ba/saopstenja/2018/NAC_02_2017_Y1_0_BS.pdf

задруга.¹⁷ Поред наведеног, БДБиХ има и значајне површине обрадивог земљишта погодног за развој савремене пољопривредне производње.

У БДБиХ запослено је укупно 17.452 лица, док 10.112 лица тражи посао.¹⁸ У структури незапослених доминирају млади до 35 година старости који чине 42,7% укупног броја незапослених, док чак 57% свих незапослених чине лица која први пут траже посао.

Из изнесених података о радној снази очито је да запошљавање и политике запошљавања представљају један од основних приоритета економског развоја дистрикта. Стога Влада БДБиХ у сарадњи са Заводом за запошљавање БДБиХ имплементира читав низ активних мјера и подстицаја за запошљавање и самозапошљавање као што су:

- a) програм самозапошљавања
- b) програм запошљавања лица из категорије теже запошљивих лица
- c) програм запошљавања Рома.

Поред наведених програма, Завод за запошљавање БДБиХ активно учествује и у пројектима међународних организација као што је YEP (Youth Employment Project) док се на територији дистрикта имплементира и читав низ других међународних пројеката који доприносе новом запошљавању као што су нпр. Дијаспора за развој (Д4Д)¹⁹, Пројекат развоја тржишне пољопривреде (ФАРМА II)²⁰, Пројекат подршке маргинализованим групама у БиХ (ППМГ)²¹ и Дијаспора инвест²².

Поред активних мјера запошљавања, Влада БДБиХ у складу са Законом о подстицају у привреди²³ активно стимулише развој привредних субјеката и улагања у дистрикт. Стога не чуди да привредни субјекти у БДБиХ имају у власничкој структури регистрован капитал из чак 39 земаља, при чему доминирају инвеститори из Аустрије и Хрватске.

Одређен број инвеститора чине и исељеници, с тим да не постоје прецизне евиденције о томе. Поред наведеног, у појединим случајевима главна спона између инвеститора и БДБиХ били су исељеници који као запослени раде код инвеститора у иностранству, што само показује да је простор и потенцијал за сарадњу у домену економског развоја велики, било да се ради о потенцијалним директним инвестицијама исељеништва или о њиховом посредовању при довођењу других инвеститора. При овом битно је напоменути да БДБиХ тренутно пружа најбоље финансијске и пореске услове за инвестирање у БиХ.

¹⁷ Регистар пословних субјеката

https://bizreg.pravosudje.ba/pls/apex/f?p=183:26:4082277259416192::NO::P26_CHAR_TIP:2

¹⁸ Стање крајем септембра 2018. године према подацима Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ

<https://www.zzzbrcko.org/bilten/bilten%20ruj18.pdf>

¹⁹ http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/en/home/operations/projects/poverty_reduction/migration-and-development1.html

²⁰ <http://farmabih.ba/>

²¹ <http://www.ppmg.ba/ba/>

²² <http://diasporainvest.ba/home>

²³ Закон о подстицају у привреди БДБиХ,

<https://skupstinabd.ba/3zakon/ba/Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brcko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine/01%202316%20Zakon%20o%20podsticaju%20u%20privredi%20Brc+ko%20distrikta%20Bosne%20i%20Hercegovine%20B.pdf>

У економском развоју, поред институција БДБиХ, значајну улогу имају и друге организације у дистрикту као што су Привредна комора и Удружење послодаваца те Развојно-гарантни фонд.

С циљем успјешније сарадње, отклањања препрека за бржи економски развој и боље координације активности формирано је 2018. године и Привредни савјет БДБиХ чији је основни задатак кандидовање проблема, давање иницијатива и препорука Влади БДБиХ и другим релевантним институцијама у вези са олакшавањем рада и растом и развојем привреде и предузетништва.

Простор и могућности за укључивање исељеништва у економски развој БДБиХ и повезивање са међународним тржиштима су велики и обухватају од активног учешћа у креирању развоја, преноса знања и искустава, економске дипломатије и повезивања са новим тржиштима и инвеститорима, до директних улагања дијаспоре и отварања нових радних мјеста.

Млади (од 15 до 30 година старости) чине 26% укупног становништва БДБиХ²⁴. На подручју БДБиХ регистровано је преко 400 удружења и фондација од којих велики број окупља младе и чије активности покривају све сфере друштвеног живота и развоја у дистрикту. На подручју дистрикта ради више омладинских центара и организација које окупљају младе и одвија се читав низ пројеката и пројектних активности за младе.

Влада БДБиХ сарађује са невладиним организацијама које се баве питањима младих кроз додјелу грантова невладиним организацијама на основу јавног позива, али и кроз директан рад с омладинским организацијама и младима.

У оквиру Одјељења за стручне и административне послове Владе БДБиХ дјелује Пододјељење за подршку мјесним заједницама, невладиним организацијама и удружењима грађана које је надлежно, између осталог, за рад с омладинским организацијама, за управљање Омладинским центром као и финансијску подршку за редовно функционисање омладинских клубова при мјесним заједницама. У оквиру пододјељења дјелује и службеник за питања младих који одржава контакте, подржава и ради заједно са младима и организацијама цивилног сектора које се баве питањима младих у дистрикту.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је у мају 2017. године усвојила Закон о младима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине²⁵ којим је, поред политика и начина организовања младих предвиђена израда нове стратегије за младе и израда програма дјеловања за младе, те дефинисани садржаји, области и носиоци програма.

Према доступним подацима на територији БДБиХ тренутно је у регистар уписано 17 омладинских организација. Поред Омладинског центра БДБиХ, у дистрикту су врло активни још и Омладински центар *Вермонт*, те Центар за омладински развој ПРОНИ који спроводе читав низ активности и пројеката намијењених младима.

²⁴ Агенција за статистику БиХ – Коначни резултати пописа 2013.

<http://www.statistika.ba/?show=12&id=30163#link6>

²⁵ Закон о младима Брчко дистрикта БиХ

<https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

Невладина организација ПРОНИ Центар за омладински развој од 2014. године представља контакт тачку програма “ЕРАСМУС + Млади”²⁶

С обзиром на бројност организација младих, њихову агилност и укљученост у велики број локалних и међународних пројеката и активности постоји велики потенцијал за укључивање исељеништва у овој сегмент и то нарочито у области образовања, трансфера знања и вјештина, умрежавања са исељеништвом и у области културе и спорта.

На основу свега до сада изнесеног могуће је констатовати сљедеће:

- Исељеништво несумњиво представља један од врло значајних и великих потенцијала БДБиХ који је могуће боље активирати, како с циљем бржег и бољег друштвено-економског развоја дистрикта, тако и с циљем задовољавања потреба самог исељеништва;
- У сложеним друштвеним и економским условима, у којим тенденција исељавања становништва постаје све израженија појава, систематско и планско развијање сарадње са исељеништвом постаје и нужда како би се на ефективан и ефикасан начин искористили сви потенцијали и бенефити којим исељеништво може да допринесе друштвеном развоју БДБиХ;
- Иако је неупитно да у БДБиХ постоји расположење, подршка и читав низ активности у вези са сарадњом са исељеништвом, чињеница је да се у претходном периоду развијању сарадње са исељеништвом није приступало на систематичан начин, те да не постоји јасна визија, стратегија, дефинисане политике, носиоци, активности и програми којим би се омогућила боља сарадња са исељеништвом и искористили сви потенцијали које ова сарадња може да пружи;
- С обзиром на то да БДБиХ, по свом институционалном и нормативном положају у БиХ, има готово све надлежности и инструменте у вези са развојем односа са исељеништвом у својим рукама, не постоје озбиљне препреке да се сарадња са исељеништвом не подигне на знатно виши ниво него што је то сада случај;
- Имајући у виду достигнути ниво друштвено-економског развоја БДБиХ, организацију Дистрикта, ниво јавних прихода, те кадровски и организациони потенцијал који се може искористити с једне стране, те потенцијал исељеништва којим се располаже с друге стране, БДБиХ би, кроз развој адекватних политика, могао бити бх. лидер у развијању односа, механизма, програма и активности сарадње са исељеништвом;
- Подручја потенцијалног развоја и унапређења сарадње Брчко дистрикта БиХ са исељеништвом су многобројна, а нарочито у сектору образовања, економског развоја, културне сарадње и сарадње у области младих и туризма с тим да је потребно додатно дефинисати области сарадње за које је само исељеништво највише заинтересовано и које види као приоритет и подручја у којима се на најефикаснији начин могу добити најбољи резултати.

²⁶ <http://www.proni.ba/erasmus-youth/>

5. Визија, мисија, стратешки циљеви и мјере

Политиком о сарадњи са исељеништвом²⁷ БиХ је дефинисала визију по којој **исељеништво из БиХ чини неодвојив сегмент босанскохерцеговачког друштва, а снажне везе са исељеништвом представљају стратешки интерес БиХ.** Оквирна стратегија сарадње са исељеништвом БиХ ослања се на овако успостављену визију из наведеног документа.

У складу с овако дефинисаном широм визијом, БДБиХ дефинише своју визију сарадње са исељеништвом као:

Изграђен ефикасан и ефективан систем међусобних веза и односа који омогућава сталну подршку и јачање успјешне сарадње БДБиХ са исељеништвом и укључивање исељеништва у развој на свим пољима од заједничког и општег интереса.

У остваривању овако дефинисане визије **мисија** власти БДБиХ и свих других заинтересованих субјеката из дистрикта **је да континуирано раде на сталном јачању међусобних веза са исељеништвом и пружању свих облика помоћи исељеништву кад год оно изрази жељу или потребу за сарадњом или помоћи.**

Стратегија сарадње са исељеништвом БДБиХ, као што је већ поменуто, почива на четири основна стуба односно подручја која су идентификована као приоритетна подручја дјеловања у остваривању дефинисане визије. Та подручја су:

- a) Изградња институционалног и нормативног оквира за укључивање исељеништва;
- b) Друштвени развој у функцији укључивања исељеништва;
- c) Економски развој и укључивање исељеништва;
- d) Подршка младима с акцентом на укључивање младих из исељеништва.

У оквиру приоритетних подручја дефинисани су слjedeћи стратешки циљеви:

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом

Стратешки циљ 2: Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ

Стратешки циљ 4: Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција

У оквиру овако дефинисаних стратешких циљева сарадње БДБиХ са исељеништвом разрађени су приоритети и мјере за њихово остваривање.

²⁷ Документ Политика о сарадњи са исељеништвом, април 2017, стр. 12

5.1. Стратешки циљ 1 – Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом

Остваривање овог циља подразумијева успостављање дјелотворне институционалне инфраструктуре и развијање механизма координације која ће моћи одговорити свим изазовима сарадње са исељеништвом, те развијање активности које ће довести до боље сарадње са исељеништвом и његовог укључивања у развојне процесе у БДБиХ уз минимално ангажовање додатних ресурса дистрикта.

5.1.1. Приоритети

У оквиру Стратешког циља 1 дефинисана су 3 приоритета дјеловања и то:

Приоритет 1 – Успостављање координационог механизма за подршку укључивања концепта миграција у развојне политике на свим нивоима власти

На нивоу државе, ентитета и локалних заједница одвија се читав низ активности у вези са развојем односа са исељеништвом и укључивање исељеништва у развојне процесе у БиХ. Ова ситуација намеће потребу да се БДБиХ активно укључи у све процесе и координира своје активности са другим учесницима, те на тај начин искористи све предности које координирани рад и сарадња могу пружити. При овом је нарочито важно да се успостави ефикасна и ефективна сарадња са Министарством за људска права и избјеглице БиХ као носиоцем већине активности на нивоу државе.

Поред координације активности с осталим субјектима неопходно је успоставити и механизам координације унутар самог дистрикта с обзиром да је проблематика у вези са развојем односа са исељеништвом мултидисциплинарна и обухвата готово сва подручја рада и дјеловања.

Приоритет 2 – Развој капацитета јавне управе за успјешну сарадњу са исељеништвом

Да би се успјешно одговорило на изазове који стоје пред реализацијом ове стратегије неопходно је развити адекватне људске ресурсе односно знања и вјештине људи који ће бити носиоци конкретних активности и развоја односа са исељеништвом у свом домену компетенција. На овај начин ће се обезбиједити с једне стране укључивање исељеништва у све развојне процесе и развојне документе у дистрикту и с друге стране створити адекватна и стручна подршка за развијање свих облика сарадње са исељеништвом.

Приоритет 3 – Идентификација исељеништва и успостављање канала комуникације

За успјешну реализацију Стратегије и постављених стратешких циљева неопходно је, прије свега, идентификовати исељеништво БДБиХ како по земљама у којим се налазе, тако и по другим карактеристикама битним за реализацију Стратегије. У наведеном контексту БДБиХ сарађиваће уско и са Министарством за људска права и избјеглице БиХ на успостављању и ажурирању јединственог регистра исељеника БиХ.

Идентификација исељеништва, њихових стварних потреба, могућности и спремности на сарадњу и укључивање у развојне процесе у дистрикту, као и успостављање трајних канала комуникације кључни су фактор за успјешну реализацију ове стратегије.

5.1.2. Мјере

Реализација стратешког циља 1 и утврђених приоритета извршиће се кроз спровођење слjedeћих мјера:

Мјера 1: Успоставити вертикалну координацију са надлежним тијелима, органима и организацијама на нивоу БиХ користећи постојећи механизам координације

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	
Приоритет	Приоритет 1 – Успостављање координационог механизма за подршку укључивања концепта миграција у развојне политике на свим нивоима власти
Мјера 1	Успоставити вертикалну координацију са надлежним тијелима, органима и организацијама на нивоу БиХ користећи постојећи механизам координације
Циљ мјере	Успоставити функционални систем координације и размјене информација које се тичу сарадње са исељеништвом
Садржај	<p>*Овластити Канцеларију координатора БДБиХ у Савјету министара БиХ за комуникацију, прикупљање и дистрибуцију информација, докумената, пројеката и контаката у вези са сарадњом са исељеништвом</p> <p>*Овластити замјеника градоначелника БДБиХ као контролну тачку за комуникацију, прикупљање и дистрибуцију информација, докумената, пројеката и контаката у вези са сарадњом са исељеништвом</p> <p>*Овластити Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу као пријемну и дистрибутивну тачку механизма вертикалне координације сарадње са исељеништвом</p>
Резултат	<p>*Успостављен институционализовани механизам вертикалне координације у вези са питањима развоја сарадње са исељеништвом и укључивања исељеништва у развојне процесе</p> <p>*Унапређена сарадња са надлежним тијелима, органима и организацијама и учешће БДБиХ у заједничким активностима и пројектима у вези са исељеништвом</p>
Развојни ефекат	Боља сарадња са другим нивоима власти у БиХ, убрзан проток информација, институционално укључивање концепта миграција у развојне политике, укључивање исељеништва у развој, те партиципација у заједничким пројектима и активностима допринијеће укупном друштвеном и економском напретку БДБиХ и ојачати везе са исељеништвом
Период спровођења	2020.
Носиоци	Влада БДБиХ Канцеларија координатора БДБиХ у Савјету министара БиХ Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу

Корисници	Исељеништво и грађани БДБиХ, одјељења у саставу Владе БДБиХ
-----------	---

Опис мјере: Користећи већ постојећи механизам координације који Дистрикт има с институцијама на нивоу БиХ, доношењем одговарајућих одлука органа који су носиоци активности успоставиће се формализовани вертикални канал комуникације и координација између Канцеларије координатора БДБиХ при Савјету министара БиХ преко замјеника градоначелника до Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу у свим питањима и активностима у вези са сарадњом у домену исељеништва с вишим нивоом власти и међународним организацијама и институцијама које се баве или учествују у развоју односа са исељеништом. При овом је нарочито важно истаћи потребу блиске сарадње свих фактора из БДБиХ са Министарством за људска права и избјеглице БиХ које има водећу улогу у реализацији свих стратешких опредјељења БиХ из домена сарадње са исељеништом.

Мјера 2: Успоставити хоризонталну координацију свих одјељења унутар Владе БДБиХ о питањима и активностима у вези са исељеништом користећи постојећи механизам координације.

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништом	
Приоритет	Приоритет 1 – Успостављање координационог механизма за подршку укључивања концепта миграција у развојне политике на свим нивоима власти
Мјера 2	Успоставити хоризонталну координацију свих одјељења у саставу Владе БДБиХ о питањима и активностима у вези са исељеништом користећи постојећи механизам координације
Циљ мјере	Успоставити функционални систем хоризонталне координације активности и размјене информација које се тичу сарадње са исељеништом унутар Владе БДБиХ
Садржај	Овластити Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу као главну тачку механизма хоризонталне координације сарадње са исељеништом
Резултат	<ul style="list-style-type: none"> *Успостављен институционализовани механизам хоризонталне координације о питањима развоја сарадње са исељеништом и укључивања исељеништва у развојне процесе *Унапређења сарадња одјељења Владе БДБиХ о питањима, активностима и пројектима у вези са исељеништом * Концепт миграција и сарадње са исељеништом саставни дио свих развојних политика и докумената Дистрикта * Успостављена ефективна и ефикасна сарадња са исељеништом по свим питањима
Развојни ефекат	*Ефикасна и ефективна хоризонтална координација омогућиће убрзан проток информација, институционално укључивање концепта миграција у све развојне политике Дистрикта и укључивање исељеништва у развој дистрикта

	<p>*Координација рада свих одјељења на одређеним питањима која се односе на исељеништво омогућиће рационално коришћење постојећих капацитета, унаприједити сарадњу појединих одјељења на активностима у вези са исељеништвом, подићи ниво компетенција и омогућити продубљивање сарадње и повјерења између исељеништва и Владе БДБиХ</p> <p>*Координирана партиципација одјељења у пројектима и активностима допринеће њиховој успјешнијој и бржој реализацији што ће допринјети укупном друштвеном и економском напретку БДБиХ и оснажити везе са исељеништвом</p>
Период спровођења	2020.
Носиоци	Влада БДБиХ Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
Корисници	Исељеништво и грађани БДБиХ, одјељења у саставу Владе БДБиХ

Опис мјере: Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу биће полазна и исходна тачка хоризонталне координације са свим одјељењима у саставу Владе БДБиХ о питањима исељеништва, при чему ће се користити већ успостављени и разрађени механизам хоризонталне координације који је у функцији по другим питањима.

Мјера 3: Едукација, обука и тренинг руководиоца/службеника задужених за питања исељеништва и сарадњу са исељеништвом

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	
Приоритет	Приоритет 2 – Развој капацитета јавне управе за успјешну сарадњу са исељеништвом
Мјера 3	Едукација, обука и тренинг руководиоца/службеника задужених за питања исељеништва и сарадњу са исељеништвом
Циљ мјере	Оспособљавање за успјешну реализацију стратегије кроз повећање разумијевања концепта миграција, значаја укључивања исељеништва у развој и стицање знања и вјештина неопходних за успјешну реализацију сарадње са исељеништвом
Садржај	Идентификација и одабир руководиоца/службеника који ће се оспособљавати Креирање плана и програма оспособљавања Спровођење програма оспособљавања Евалуација програма оспособљавања
Резултат	* Оспособљена јавна управа за успјешну сарадњу са исељеништвом *Проблематика исељеништва третирана у свим развојним и оперативним плановима рада и активностима *Унапређена сарадња одјељења Владе БДБиХ о питањима, активностима и пројектима у вези са исељеницима

	* Успостављена ефективна и ефикасна сарадња са исељеништвом по свим питањима
Развојни ефекат	Оспособљења и компетентна јавна управа омогућиће ефикасну сарадњу са исељеништвом, развијање дугорочних веза, пројеката и активности у које ће бити укључени исељеници што ће допринијети бољем друштвеном и економском развоју дистрикта и јачати везе исељеника са Дистриктом
Период спровођења	2020–2024, континуирано сваке године
Носиоци	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Шефови одјељења Владе БДБиХ
Корисници	Исељеништво и грађани дистрикта, одјељења у саставу Владе БДБиХ

Опис мјере: Едукована и оспособљена јавна управа представља основну полугу успјешне сарадње са исељеништвом и основну претпоставку успјешне реализације ове стратегије, те је стога неопходно да кроз додатну едукацију и тренинге запослени у јавној управи Дистрикта који ће директно бити укључени у послове сарадње са исељеништвом развију потребна знања и вјештине. Одјељење за европске интеграције ће у сарадњи са шефовима других одјељења и у координацији са Министарством за људска права и избјеглице БиХ припремити план и програм едукације запослених у вези са сарадњом са исељеништвом, а у склопу планираног буџета обуке и тренинге изводити самостално или у сарадњи са међународним и другим организацијама које се баве овим питањима.

Мјера 4: Успостављање и ажурирање регистра исељеништва БДБиХ

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	
Приоритет	Приоритет 3 – Идентификација исељеништва и успостављање канала комуникације
Мјера 4	Успостављање и ажурирање регистра исељеништва БДБиХ
Циљ мјере	Идентификација исељеништва Брчко дистрикта БиХ ради планирања и реализације програма, подручја, пројеката и активности сарадње
Садржај	* Креирање базе података (регистра) исељеника и исељеничких организација и удружења која окупљају исељенике из дистрикта или желе да сарађују са Дистриктом *База би поред података за контакт исељеника садржавала и податке о њиховим знањима и вјештинама те потребама и могућностима за сарадњу * Пријава у базу би се вршила преко веб-портала Владе Дистрикта на тај начин што би сами исељеници и/или њихове организације попуњавале пријаву у бази

	<p>* Преко веб-портала Владе Дистрикта вршило би се и обавјештавање исељеништва о активностима у вези са сарадњом са исељеништвом те омогућило прикупљање упита и иницијатива од стране исељеништва</p> <p>Попуњавање базе би се вршило и на основу других извора информација и контаката</p>
Резултат	<p>*Ажуриран регистар исељеника БДБиХ спремних на сарадњу у вези са разним питањима</p> <p>*Креиран директан канал комуникације са исељеништвом заинтересованим за сарадњу</p> <p>*Креиран канал комуникације за директно информисање исељеништва о свим стварима које се дешавају у дистрикту</p> <p>* Успостављена ефикасна сарадња са исељеништвом у вези са свим питањима</p>
Развојни ефекат	Регистар исељеништва је претпоставка успјешне комуникације а тиме и повећања степена сарадње са исељеништвом што ће све допринијети бољем друштвеном и економском развоју дистрикта, јачати везе исељеника са Дистриктом и као и бржем рјешавању проблема са којима се исељеништво сусреће
Период провођења	2020–2024.
Носиоци	<p>Канцеларија градоначелника БДБиХ</p> <p>Одјељење за стручне и административне послове</p> <p>Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу</p> <p>Одјељење за јавне регистре</p>
Корисници	Одјељења у саставу Владе БДБиХ

Опис мјере: Идентификација и познавање исељеништва је фундамент за проактиван приступ реализацији постављених циљева те је успостављање регистра исељеника из БДБиХ у том контексту један од приоритета. Регистар ће се ажурирати на основу добровољних пријава исељеника преко портала Владе БДБиХ, а служиће као ресурсна и информациона база података за спровођење активности сарадње са исељеништвом, информисање исељеништва и основа за креирање будућих активности те ће бити повезан и размјенивати информације са државном интернет платформом за исељеништво коју одржава Министарство за људска права и избјеглице БиХ. У склопу пројекта Д4Д²⁸ већ су почеле активности на успостављању регистра исељеника у дистрикту те се овом мјером само боље дефинишу параметри који се односе на то.

²⁸ DfD = Diaspora for Development, Пројекат Дијаспора за развој који финансира Влада Швајцарске, а спроводе UNDP и IOM

Мјера 5: Организовање радне манифестације „Дани брчанске дијаспоре”

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	
Приоритет	Приоритет 3 – Идентификација исељеништва и успостављање канала комуникације
Мјера 5	Организовање радне манифестације „Дани брчанске дијаспоре”
Циљ мјере	Успоставити директну комуникацију са исељеништвом ради сагледавања проблема, очекивања, потреба, могућности и прилика за сарадњу
Садржај	* Организовање дводневне манифестације у дистрикту на којој би се у форми округлих столова или панела разговарало са исељеништвом о могућностима сарадње или помоћи у свим сегментима живота и подручјима од интереса за исељеништво
Резултат	* Боље разумијевање потреба и интереса исељеништва * Боља комуникација са исељеништвом * Успостављање дугорочније сарадње на принципу међусобног повјерења и разумијевања
Развојни ефекат	Боље разумијевање жеља, потреба и могућности исељеништва резултираће бољом сарадњом чији ће крајњи ефекат бити бржи укупан друштвено-економски развој дистрикта и јачање веза са исељеништвом
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Канцеларија градоначелника Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Друга одјељења Владе БДБиХ у зависности од тема које су изабране за конкретну манифестацију
Корисници	Исељеништво и грађани Дистрикта

Опис мјере: Радни састанци са исељеништвом представљају један од основних механизма за успостављање дугорочне успјешне сарадње. Организовањем редовног годишњег окупљања исељеника с циљем успостављања обостраног разумијевања и сагледавања проблема, потреба и могућности створиле би се основе за ефективнију и ефикаснију реализацију мјера и активности од интереса за Дистрикт и исељеништво.

Мјера 6: Организовање студијских посјета брчанском исељеништву

Стратешки циљ 1: Развити институционалне и нормативне капацитете Брчко дистрикта БиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	
Приоритет	Приоритет 3 – Идентификација исељеништва и успостављање канала комуникације
Мјера 6	Организовање студијских посјета брчанском исељеништву
Циљ мјере	Успоставити директну комуникацију са исељеништвом ради сагледавања проблема, очекивања, потреба, могућности и прилика за сарадњу
Садржај	Након идентификације највећих потенцијала исељеништва за сарадњу (највећа концентрација исељеништва, најзаинтересованија групација за сарадњу, исељеништво са највише економског или другог потенцијала) организовати краћу студијску посјету делегације БДБиХ удружењима исељеника с циљем промовисања потенцијала и потреба Дистрикта. Студијске посјете би се организовале два пута годишње.
Резултат	*Промоција потенцијала дистрикта *Боље разумијевање потреба и интереса исељеништва * Боља комуникација са исељеништвом *Успостављање дугорочније сарадње на принципа међусобног повјерења и разумијевања
Развојни ефекат	Промоција потенцијала дистрикта и директна комуникација са исељеницима у земљама у којима бораве утицаће на бољу међусобну сарадњу и бржу валоризацију развојних потенцијала која ће резултирати напретком у друштвеном и економском развоју дистрикта
Период провођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Канцеларија градоначелника Одјељења Владе БДБиХ у зависности од тема које су изабране за конкретну студијску посјету
Корисници	Исељеништво Брчко дистрикта БиХ

Опис мјере: Краће, циљане студијске посјете исељеницима у њиховој земљи боравка, представљају ефикасан начин успостављања директне комуникације у функцији стицања међусобног повјерења, промоције међусобне сарадње и потенцијала за сарадњу. Овом мјером предвиђене су 2 студијске посјете годишње исељеницима и њиховим организацијама у земљама боравка у којим исељеници изразе потребу или вољу за развијањем сарадње.

5.2. Стратешки циљ 2 – Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе

Други стратешки циљ одражава настојања да се унаприједи постојећа сарадња са исељеништвом у области образовања, науке и културе новим садржајима, кроз повезивање институција, организација и појединаца из БДБиХ са исељеницима и њиховим организацијама. Остваривање овог циља треба да допринесе трансферу знања, повећању активне примјене савремених научних и технолошких метода и резултата и чвршћем повезивању локалних актера са исељеништвом, те развоју циркуларних миграција.

5.2.1. Приоритети

Реализација овог стратешког циља оствариће се кроз сљедеће приоритетне области:

Приоритет 1 – Коришћење друштвеног и људског капитала исељеништва у убрзавању друштвеног развоја Дистрикта кроз трансфер знања и вјештина

Приоритет 2 – Промоција и продубљивање сарадње веза БДБиХ са исељеништвом у различитим доменима друштвеног развоја Дистрикта

У оквиру првог приоритета БДБиХ ће, у сарадњи са другим нивоима власти у БиХ, а нарочито Министарством за људска права и избјеглице БиХ, дати свој допринос успостављању свеобухватне базе научног и академског исељеништва и њеном континуираном ажурирању, те укључивању научног и академског исељеништва у развојне процесе у дистрикту као и укључивању образовне и научне заједнице дистрикта у заједничке међународне академске, научноистраживачке и развојне пројекте.

На овај начин би се значајни научни, стручни и истраживачки капацитети које исељеништво из БиХ посједује ставили у функцију развоја дистрикта, те кроз трансфер знања и заједничке пројекте, унаприједили властити капацитети и потенцијали.

У оквиру другог приоритета БДБиХ ће, с циљем промоције и продубљивања сарадње и веза са исељеништвом, радити на реализацији мјера и активности из домена културе и других области живота којима ће се боље повезати исељеништво са локалним становништвом и ојачати међусобне везе.

5.2.2. Мјере

Реализација стратешког циља 2 и утврђених приоритета реализоваће се кроз сљедеће мјере:

Мјера 1 – Развијање канала размјене информација о потребним и расположивим ресурсима за трансфер знања и вјештина

Стратешки циљ 2: Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе	
Приоритет	Приоритет 1 – Коришћење друштвеног и људског капитала исељеништва у убрзавању друштвеног развоја дистрикта кроз трансфер знања и вјештина
Мјера 1	Развијање канала размјене информација о потребним и расположивим ресурсима за трансфер знања и вјештина
Циљ мјере	Партиципација у успостављању свеобухватне базе научног исељеништва БиХ, као ресурса за укључивање у развојне процесе у Босни и Херцеговини, као интегралног дијела евиденције научне заједнице Босне и Херцеговине
Садржај	*Партиципација у изради матрице за прикупљање кључних информација о научном и академском исељеништву, а која укључује и информације о њиховим компетенцијама и социјалним везама у оквирима међународне научне заједнице *Учешће у континуираном процесу идентификације и укључивања кључних актера који располажу подацима о научном исељеништву из БиХ и мапирања научног и академског исељеништва
Резултат	*Успостављена и продубљена сарадња са кључним актерима који располажу подацима о научном и академском исељеништву из БиХ *Успостављена матрица за прикупљање информација о научном и академском исељеништву из БиХ, као и њихових кључних компетенција *Успостављена база података научног и академског исељеништва, научних институција у којим раде, као интегрални дио базе научних радника и институција БиХ
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Канцеларија координатора БДБиХ БиХ у Савјету министара БиХ, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу, академске институције дистрикта
Корисници	Исељеништво, академска заједница, доносиоци одлука на нивоу Дистрикта и грађани дистрикта

Опис мјере: Кроз механизам координације преко Канцеларије координатора, одјељења Владе БДБиХ, институције Дистрикта и академска заједница Дистрикта допринијеће успостављању свеобухватне базе података научног и академског исељеништва и научних институција у којима раде учествујући у свим мјерама и активностима које ће у наведеном контексту спроводити Министарство цивилних послова у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице и међуинституционалним и аавјетодавним тијелом на нивоу БиХ.

Мјера 2 – Развој механизма подршке трансферу знања и вјештина

Стратешки циљ 2: Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе	
Приоритет	Приоритет 1 – Коришћење друштвеног и људског капитала исељеништва у убрзавању друштвеног развоја дистрикта кроз трансфер знања и вјештина
Мјера 2	Развој механизма подршке трансферу знања и вјештина
Циљ мјере	Креирање повољнијег амбијента за већу укљученост експерата, научног и академског исељеништва у развојне и реформске процесе образовног и научноистраживачког простора у БДБиХ
Садржај	*Идентификовање потреба и могућности укључивања научног и академског исељеништва у реформске процесе образовног и научноистраживачког рада у БДБиХ *Подршка пројектним приједлозима који укључују стручњаке из исељеништва у реформске процесе
Резултат	*Реализовани јавни позиви и на основу тога активности које укључују стручњаке из исељеништва *Организација семинара, научних конференција, стручних посјета и других догађаја којим се јавности представља допринос исељеништва развојним друштвеним, а посебно образовним и научним процесима у дистрикту
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Одјељење за образовање и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
Корисници	Академска заједница, институције БДБиХ и грађани

Опис мјере: У оквиру ове мјере носиоци активности из БДБиХ би, користећи већ постојеће механизме развијене на нивоу БиХ, узели активнију улогу у процесима и то у првом реду кроз идентификацију и прикупљање информација о потребама у овом сегменту, као и сталном праћењу могућности које се у оквиру међународних и домаћих пројеката и јавних позива нуде да би се исказане потребе задовољиле. Поред наведеног реализацијом ове мјере унутар БДБиХ би се успоставио стални механизам подршке овим активностима кроз реализацију јавних позива за финансирање или суфинансирање пројектних иницијатива у складу са исказаним потребама и циљем који се жели постићи у реализацији ове стратегије.

Мјера 3 – Успостављање фондуса књижевног и публицистичког стваралаштва исељеништва – Културни кутак дијаспоре

Стратешки циљ 2: Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе	
Приоритет	Приоритет 2 – Промоција и продубљивање сарадње веза БДБиХ са исељеништвом у различитим доменима друштвеног развоја дистрикта
Мјера 3	Успостављање фондуса књижевног и публицистичког стваралаштва исељеништва – Културни кутак дијаспоре
Циљ мјере	Промоција културног стваралаштва дијаспоре у функцији продубљивања сарадње
Садржај	У оквиру Градске библиотеке формираће се посебан фондус књижевног и публицистичког стваралаштва исељеника из дистрикта и вршити његова презентација. У ту сврху сваке године вршиће се откуп књижевних дијела стваралаца из дијаспоре и организовати једно књижевно вече на којем ће то стваралаштво бити презентовано и широј јавности
Резултат	*Формиран фондус књижевног и публицистичког стваралаштва исељеника *Организован и промовисан Културни кутак дијаспоре *Промовисано књижевно и публицистичко стваралаштво исељеника
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Градска библиотека и Одјељење за привредни развој, спорт и културу
Корисници	Исељеници и грађани Дистрикта

Опис мјере: Првенствени циљ ове мјере је да се оствари чвршћа културна сарадња са исељеницима и кроз презентацију њиховог стваралаштва јавности дистрикта ојача повезаност са исељеништвом. У наведеном контексту Градска библиотека уредиће Културни кутак дијаспоре и сваке године прикупљати књижевна и публицистичка дјела брчанских исељеника, те организовати књижевне вечери и представљања. Фондус књижевног и публицистичког стваралаштва исељеника требао би се у првом реду попуњавати дјелима аутора који су иселили са територије дистрикта, а уколико планирана средства омогуће и дјелима најистакнутијих стваралаца у исељеништву, а који су поријеклом из БиХ.

Мјера 4 – Представљања ликовног и мултимедијалног стваралаштва исељеништва и домаћих умјетника у земљама исељеништва

Стратешки циљ 2: Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе	
Приоритет	Приоритет 2 – Промоција и продубљивање сарадње веза БДБиХ са исељеништом у различитим доменима друштвеног развоја дистрикта
Мјера 4	Представљања ликовног и мултимедијалног стваралаштва исељеништва и домаћих умјетника у земљама исељеништва
Циљ мјере	Промоција културног стваралаштва дијаспоре и домаћег ликовног стваралаштва у функцији продубљивања сарадње
Садржај	Градска галерија Дистрикта организоваће изложбе ликовног и мултимедијалног стваралаштва умјетника из исељеништва и домаћих умјетника у иностранству
Резултат	Организовано и промовисано ликовно и мултимедијално стваралаштво умјетника из исељеништва и домаћих умјетника у иностранству
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Градска галерија и Одјељење за привредни развој, спорт и културу
Корисници	Исељеници и грађани Дистрикта

Опис мјере: Као и код претходне мјере примарни циљ је јачање културне сарадње и продубљивање веза исељеника са завичајем и обострана промоција културног стваралаштва. У наведеном контексту Градска галерија је главни носилац активности на идентификацији, креирању садржаја, организацији и промоцији догађаја у сарадњи са релевантним институцијама и организацијама у дистрикту и иностранству.

5.3. Стратешки циљ 3 – Осигурати активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ

Остваривање овог циља треба да допринесе:

- a) бољем коришћењу потенцијала пословне заједнице исељеника у процесу креирања политика за бржи економски развој дистрикта;
- b) повећању искоришћености потенцијала трансфера знања и пословног увезивања пословне заједнице исељеништва са пословном заједницом БДБиХ;
- c) успостављању структурираног приступа у привлачењу и подршци директним инвестицијама исељеништва;
- d) развоју нових алата за инвестирање исељеништва у БДБиХ кроз тржиште капитала.

5.3.1. Приоритети

Реализација овог стратешког циља оствариваће се кроз сљедеће двије приоритетне области и предложене мјере у оквиру приоритетних области:

Приоритет 1 – Успостављање мјера и механизма за повећање нефинансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ

Многи исељеници из дистрикта, поред знања и вјештина које посједују, укључени су у читав низ пословних активности и дешавања у земљама у којим бораве, било као власници или као високо ранжирани радници у значајним компанијама. Сва досадашња искуства у сарадњи са дијаспором показују спремност исељеника да своја пословна знања, вјештине и пословне контакте ставе у функцију економског и пословног развоја земље поријекла.

Приоритет 2 – Успостављање мјера и механизма за повећање финансијских инвестиција исељеништва у БДБиХ

Дио исељеништва располаже значајним финансијским средствима која је могуће ставити у функцију економског и друштвеног развоја БДБиХ. Претпоставка за повећање финансијских инвестиција исељеништва је прије свега стицање обостраног повјерења и развијање адекватног модела подршке инвеститорима из дијаспоре.

5.3.2. Мјере

Реализација стратешког циља 3 и утврђених приоритета реализоваће се кроз спровођење сљедећих мјера:

Мјера 1 – Укључивање представника исељеништва из пословне заједнице у рад Привредног савјета БДБиХ

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ	
Приоритет	Приоритет 1 – Успостављање мјера и механизма за повећање нефинансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ
Мјера 1	Укључивање представника исељеништва из пословне заједнице у рад Привредног савјета БДБиХ
Циљ мјере	Успоставити квалитетан механизам за укључивање исељеништва у побољшање пословног окружења у дистрикту и привлачење инвестиција
Садржај	Идентификовати 3 представника пословне заједнице брчанског исељеништва и укључити их активно у рад Привредног савјета
Резултат	<ul style="list-style-type: none"> *Промоција потенцијала дистрикта *Боље разумијевање могућности и интереса исељеништва у вези са инвестирањем * Боља комуникација са пословним исељеништвом * Успостављена сарадња пословног исељеништва са домаћим привредницима * Успостављен квалитетан механизам укључења пословног исељеништва у процес доношења политика дјеловања релевантних за развој економије
Развојни ефекат	Укључивањем исељеништва из пословне заједнице створиће се услови за побољшање пословног окружења у дистрикту, ојачати везе домаће пословне заједнице и пословне заједнице исељеника, те створити услови за промоцију економских и привредних потенцијала дистрикта што би требало резултирати порастом привредних инвестиција.
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Канцеларија градоначелника Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Привредни савјет БДБиХ
Корисници	Влада и пословна заједница БДБиХ

Опис мјере: Представници исељеништва из пословне заједнице би на овај начин званично и значајно могли, кроз давање савјета и инпута у вези са политиком и процедуром које имају утицај на инвестиције исељеника и општи економски развој дистрикта, дати свој допринос и уједно радити на промоцији економских потенцијала дистрикта у иностранству и на дизајнирању и припремању потенцијалних пројеката за инвестирање у сарадњи са пословном заједницом и органима Власти БДБиХ.

Мјера 2: Укључивање БДБиХ у оснивање и рад мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство на нивоу БиХ

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ	
Приоритет	Приоритет 1 – Успостављање мјера и механизма за повећање нефинансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ
Мјера 2	Укључивање БДБиХ у оснивање и рад мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство на нивоу БиХ
Циљ мјере	Успоставити квалитетан механизам за пословни развој приватног сектора у БДБиХ користећи пословне потенцијале исељеништва, као и међусобно умрежавање пословног исељеништва
Садржај	Користећи успостављене механизме координације активно се укључити у оснивање и рад мреже на нивоу БиХ заједно с организацијама привредника из дистрикта
Резултат	*Привредници са подручја дистрикта повезани са пословном заједницом исељеника *Привредници дистрикта користе услуге мреже
Развојни ефекат	Менторство, трансфер знања и пословно повезивање треба допринијети бољим резултатима пословања привреде дистрикта, новим инвестицијама и генерисати бржи развој
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Одјелјење за европске интеграције и међународну сарадњу Привредна комора БДБиХ Удружење послодаваца БДБиХ
Корисници	Пословна заједница БДБиХ

Опис мјере: Оквирном стратегијом развоја сарадње са исељеништвом БиХ предвиђено је на нивоу БиХ оснивање мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство у којој би Дистрикт требао активно учествовати. Кроз ову мрежу би пословни људи из исељеништва волонтирали своје експертизе, искуства, те пословне везе како би међусобно сарађивали и били ментори за компаније/предузетнике из БиХ.

Мјера 3: Организација пословних сусрета исељеника и сусрета са домаћим привредницима са редовном учесталошћу

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ	
Приоритет	Приоритет 1 – Успостављање мјера и механизма за повећање нефинансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ
Мјера 3	Организација пословних сусрета исељеника и сусрета са домаћим привредницима са редовном учесталошћу
Циљ мјере	Успоставити квалитетан механизам за идентификовање и одржавање редовног контакта и сарадње са пословним исељеништвом, њихово међусобно пословно умрежавање, те умрежавање са компанијама/предузетницима из дистрикта и другим учесницима Сајма
Садржај	Идентификовати и позвати на Сајам најмање 3 представника/компаније из исељеништва који би активно учествовали кроз презентацију својих производа/услуга
Резултат	*Привредници са подручја дистрикта повезани са пословном заједницом исељеника * Пословна заједница исељеника повезана међусобно
Развојни ефекат	Пословно повезивање требало би допринијети повећању склопљених послова и већим привредним инвестицијама
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Влада БДБиХ Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Организатори сајма
Корисници	Пословна заједница БДБиХ

Опис мјере: У оквиру већ традиционалног Сајма привреде Дистрикта позвали би исељенике из пословног милѐа који имају властите компаније или раде на руководећим мјестима у инокомпанијама (са јасним секторским и или тематским усмјерењем) да презентују своју понуду и активно учествују на сајму и пропратним манифестацијама.

Мјера 4: Укључивање исељеништва у постојеће механизме преференцијалног финансирања инвестиционих пројеката у дистрикту

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ	
Приоритет	Приоритет 2 – Успостављање мјера и механизма за повећање финансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ

Мјера 4	Укључивање исељеништва у механизме преференцијалног финансирања инвестиционих пројеката и новог запошљавања
Циљ мјере	Успоставити квалитетан механизам да исељеништво буде промтно информисано о отвореним јавним позивима и могућности коришћења бесповратних средстава или средстава под преференцијалним условима с циљем подстицања и промовисања директних инвестиција исељеника у Брчко дистрикт БиХ
Садржај	Користећи успостављене механизме координације и регистар исељеника ажурно информисати исељенике о могућностима добијања бесповратних средстава и средстава под преференцијалним условима путем сајта и директном и-мејл комуникацијом
Резултат	*Потенцијални инвеститори из исељеништва ажурно информисани о свим активностима дистрикта у овом домену *Исељеништво активно учествује у реализацији јавних позива
Развојни ефекат	Ажурно информисање о финансијским погодностима за инвестирање допринијеће расту инвестиција а самим тим и економском развоју дистрикта
Период спровођења	2020–2024. (континуирано током године)
Носиоци	Одјељење за привредни развој, спорт и културу Развојно-гарантни фонд Дистрикта Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
Корисници	Исељеништво

Опис мјере: Влада БДБиХ користи читав низ механизма за подстицај нових инвестиција и запошљавање које путем јавних позива реализује. Реализација ове мјере предвиђа да се свим исељеницима који су регистровани у регистру исељеника редовно шаљу сви расписани јавни позиви како би се осигурало да исељеници буду промтно информисани о могућностима и погодностима преференцијалног финансирања и осигурало да и они потенцијално могу партиципирати у њима.

Мјера 5: Увођење инструмената финансијског тржишта и тржишта капитала за ангажовање финансијских и инвестиционих ресурса исељеника у економски развој

Стратешки циљ 3: Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ	
Приоритет	Приоритет 2 – Успостављање мјера и механизма за повећање финансијских доприноса исељеништва економском развоју Брчко дистрикта БиХ
Мјера 5	Увођење инструмената финансијског тржишта и тржишта капитала за ангажовање финансијских и инвестиционих ресурса исељеника у економски развој

Циљ мјере	Издавањем обвезница за финансирање неких од важних пројеката Дистрикта добила би се додатна средства од исељеништва и успоставио обострано економски исплатив систем дугорочног финансирања којим би се ојачале економске везе и повјерење
Садржај	Користећи могућност издавања хартија од вриједности (обвезница) Дистрикта прикупила би се од исељеништва додатна средства потребна за финансирање неког од капиталних пројеката од интереса за дистрикт.
Резултат	*Потенцијални инвеститори информисани о могућности инвестирања у обвезнице * Прикупљена средства за финансирање пројеката
Развојни ефекат	Инвестиције исељеништва у хартије од вриједности допринијеће бржем развоју дистрикта
Период спровођења	2023–2024.
Носиоци	Влада БДБиХ Дирекција за финансије Комисија за хартије од вриједности Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
Корисници	Влада БДБиХ, исељеништво и грађани дистрикта

Опис мјере: Исељеници располажу значајним слободним финансијским средствима која тренутно у дистрикт могу само пласирати у форми директне инвестиције или кроз штедњу у некој од домаћих банака. Реализацијом ове мјере отвара им се могућност да своја слободна финансијска средства пласирају на сигуран начин и уз гарантовани принос пласирају преко тржишта капитала. За реализацију неких од важних инфраструктурних и/или пројеката економског развоја Дистрикт ће с циљем прикупљања новчаних средстава издати обвезнице које би у првом реду биле усмјерене на потенцијалне купце из исељеништва.

5.4. Стратешки циљ 4 – Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција

БДБиХ чини значајне напоре на поправљању положаја младих и њиховом активном укључивању у све сфере друштвеног живота и развоја у дистрикту. У том контексту донесен је и Закон о младима²⁹ и формиран Савјет младих и на тај начин створени институционални услови за бржи развој и унапређење положаја младих. Укључивање младих из исељеништва допринијело би јачању веза са исељеништвом, нарочито друге и треће генерације исељеника, са земљом поријекла, успостављању дугорочне сарадње на питањима од заједничког интереса за младе и поспјешило циркуларне миграције младих.

²⁹ Закон о младима Брчко дистрикта БиХ

<https://skupstinabd.ba/3-zakon/ba/Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH/001%2018-17%20Zakon%20o%20mladima%20Brc--ko%20distrikta%20BiH%20B.pdf>

5.4.1. Приоритети

Приоритет 1: Успостављање трајне комуникације и партиципације младих из исељеништва у активностима младих БДБиХ

Приоритет 2: Укључивање младих из исељеништва у развој дистрикта

5.4.2. Мјере

Мјера 1: Организација сусрета младих из исељеништва

Стратешки циљ 4 – Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција	
Приоритет	Приоритет 1 – Успоставити трајну комуникацију и партиципацију младих из исељеништва у активностима младих Брчко дистрикта БиХ
Мјера 1	Организација сусрета младих из исељеништва
Циљ мјере	Повезивање младих из исељеништва међусобно и с младима из дистрикта ради умрежавања, размјене искустава и идентификовања заједничких подручја сарадње
Садржај	Под покровитељством Владе БДБиХ, а у организацији Одјељења за стручне и административне послове и Савјета младих једном годишње би се организовао форум младих из исељеништва на којем би млади из дистрикта и исељеништва размјењивали искуства, идеје и иницијативе око заједничких подручја активности и сарадње у функцији развоја дистрикта и циркуларних миграција
Резултат	<ul style="list-style-type: none">• Успостављен форум као облик сарадње младих• Направљена мрежа младих из исељеништва• Промовисане иницијативе младих
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих
Корисници	Млади из исељеништва и млади из дистрикта

Опис мјере: Реализацијом ове мјере у првом реду би се допринијело укључивању младих из исељеништва у токове рада и развоја младих у дистрикту те њихово међусобно умрежавање како у исељеништву тако и са младима у дистрикту. Осим промотивног потенцијала ова мјера може значајно допринијети и покретању великог броја иницијатива и пројеката којим би се унаприједио положај младих у дистрикту, а тиме и допринијело даљем развоју дистрикта и задржавању младих на овом подручју.

Мјера 2 – Љетњи камп за младе из исељеништва

Стратешки циљ 4 – Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција	
Приоритет	Приоритет 1 – Успоставити трајну комуникацију и партиципацију младих из исељеништва у активностима младих БДБиХ
Мјера 2	Љетњи камп за младе из исељеништва
Циљ мјере	Повезивање младих из исељеништва међусобно и са младима из БиХ ради умрежавања, размјене искустава и идентификовања заједничких подручја сарадње
Садржај	Организоваће се љетњи камп за младе из исељеништва у трајању од 5 дана на којем ће се млади из исељеништва упознати са Дистриктом и заједно са младима из дистрикта проводити читав низ заједничких активности. На кампу ће учествовати 10–15 младих из исељеништва средњошколског узраста који се пријаве на јавни позив.
Резултат	*Направљена мрежа младих из исељеништва међусобно и са младима из дистрикта *Промовисана сарадња са младима из исељеништва
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Одјељење за стручне и административне послове, Одјељење за образовање, Савјет младих, Одјељење за привредни развој, спорт и културу и клубови исељеника
Корисници	Млади из исељеништва и млади из Дистрикта

Опис мјере: Љетњи камп би се организовао на некој од погодних локација у дистрикту. Учесници кампа из исељеништва би имали прилику да се упознају са природним и туристичким потенцијалима дистрикта и другим садржајима од њиховог интереса. За вријеме трајања кампа организовао би се и читав низ спортских и културних дешавања за младе те дебате младих о различитим темама. У склопу кампа млади из исељеништва би имали и сусрете са званичницима Дистрикта на теме које могу бити од заједничког интереса.

Мјера 3 – Омладински пројекти за боље Брчко

Стратешки циљ 4 – Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција	
Приоритет	Приоритет 2 – Укључивање младих из исељеништва у развој Брчко дистрикта БиХ
Мјера 3	Омладински пројекти за боље Брчко

Циљ мјере	Циљ ове мјере је да се заједничким радом младих из дистрикта и младих из исељеништва реализују заједнички пројекти на територији дистрикта који ће допринијети развоју
Садржај	Влада БДБиХ би путем јавног позива финансирала омладинске пројекте у којим активно учествују млади из исељеништва, заједно са омладинским организацијама из дистрикта
Резултат	*Реализовани пројекти *Промовисана сарадња са младима из исељеништва
Период спровођења	2020–2024. (континуирано сваке године)
Носиоци	Одјељење за стручне и административне послове, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу
Корисници	Омладинске организације, грађани дистрикта, млади у исељеништву

Опис мјере: Омладинске организације из дистрикта би заједно са младим у исељеништву осмишљавали и реализовали пројекте које би финансирала Влада БДБиХ. Финансирање би се вршило на основу годишњег јавног позива, а средства би се додјељивала по истој процедури по којој се додјељују и друга средства за сличне намјене. Услов за добијање средстава би било обезбјеђивање суфинансирања у износу од најмање 20% вриједности пројекта и учешће најмање троје младих из исељеништва. Пројекти се могу односити на било коју област живота и рада у дистрикту гдје је основни критеријум да се пројектом изврши унапређење или побољшање.

6. О акционом плану и буџету

За реализацију ове стратегије израђен је посебан акциони план, који је дат као Анекс 2 овог документа.

За реализацију ове стратегије дефинисана су и потребна буџетска средства која су представљена у Акционом плану. Детаљан приказ планираног буџета за реализацију ове стратегије дат је у анексу 3 овог документа. Овдје је важно напоменути да се при реализацији ове стратегије рачуна и на техничку и финансијску помоћ донатора, вишег нивоа власти и међународних организација.

7. О мониторингу и евалуацији

Имплементацију ове стратегије прати Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине посредством Одјељења за европске интеграције и економску сарадњу. Праћење спровођења ове стратегије спроводиће се с циљем мјерења напретка у реализацији предвиђених мјера, повећања њене ефикасности и рационалног коришћења ресурса.

Оцјењивање (евалуација) ове стратегије вршиће се послје протока половине времена њене примјене (2022. године) и на крају имплементације, тј. 2024. године. Евалуацију имплементације стратегије могуће је радити кроз оснивање посебног интерног тима за евалуацију или ангажовањем евалуатора са стране. Поред оцјене имплементације, евалуација треба да да и препоруке и смјернице о даљим активностима на развијању сарадње са

исељеништвом. У сврху ефикасног праћења (мониторинг) и евалуације Стратегије израђен је посебан алат (Приједлог оквира за мониторинг и евалуацију) који се налази у анексу 4 овог документа.

АНЕКС 1 – Институционални оквир за развијање сарадње са исељеништвом на нивоу Босне и Херцеговине

Чланом V Устава БиХ утврђене су надлежности Предсједништва БиХ и то: вођење спољне политике, представљање БиХ у међународним и европским организацијама, вођење преговора за закључење међународних уговора БиХ, извршавање одлука Парламентарне скупштине, али и координација, према потреби, са међународним и невладиним организацијама у БиХ.³⁰

Савјет министара БиХ је одговоран за спровођење смјерница и одлука у сљедећим областима: спољна политика, политика спољне трговине, царинска и монетарна политика, финансије институција државе Босне и Херцеговине и њене међународне финансијске обавезе, политика имиграције, избјеглица и азила и регулација ових области, међународна и међуентитетска примјена кривичних закона укључујући и односе са Интерполом, успостављање и управљање општом и међународном комуникационом опремом, уређивање међуентитетског саобраћаја, контрола авио-саобраћаја, подршка међуентитетском усклађивању, као и друга питања о којим се договоре ентитети.

Парламентарна скупштина БиХ, сходно члану IV Устава БиХ, надлежна је за доношење закона који су потребни за спровођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине.

Законом о министарствима и другим органима управе БиХ³¹ ближе су регулисане надлежности министарстава и органа управе на државном нивоу, међу којима се директно могу препознати и надлежности које се директно тичу односа са исељеништвом.

Министарство за људска права и избјеглице БиХ надлежно је за креирање политике БиХ према исељеништву (члан 12). Унутар министарства постоји Сектор за исељеништво. Сектор за исељеништво предлаже утврђивање политике и спроводи утврђену политику у области исељеништва; даје примједбе, приједлоге и сугестије у припреми закона, подзаконских аката и других прописа из ове области; прати и предлаже закључивање билатералних споразума из области од значаја за исељеништво; прикупља и обрађује статистичке и друге податке о исељеништву из БиХ, управља базом података и ради на њеном одржавању и развоју, подстиче различите облике удруживања и сарадње исељеника и њихових удружења и пружа помоћ у њиховом раду; ради на редовном информисању босанскохерцеговачког исељеништва о стању у БиХ, а нарочито о питањима од значаја за исељеништво; упознаје надлежне органе у БиХ са проблемима исељеништва и прати рјешавање тих проблема; остварује сарадњу са клубовима и удружењима исељених бх. грађана, те координира активности у области привредне, културне, образовне сарадње и информисања; обавља послове пружања стручне помоћи исељеним бх. грађанима у остваривању и заштити њихових права и сарађује са ресорним министарствима у рјешавању ових питања; припрема стручне извјештаје, информације и анализе из своје надлежности; по одобрењу министра информисе јавност о питањима из своје надлежности.

³⁰ <http://www.predsjednistvobih.ba/nadi/default.aspx?id=10005&langTag=bs-BA>

³¹ Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, "Службени гласник БиХ", број: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 и 103/09

У оквиру сектора дјелују сљедеће унутрашње организационе јединице: Одсјек за статусна питања и информисање и Одсјек за привредну, образовну, научну и културну сарадњу.³²

Министарство иностраних послова БиХ надлежно је за подстицање, развијање и координацију сарадње са исељеништвом из БиХ (члан 8).

Министарство цивилних послова БиХ обавља послове држављанства, упис и евиденцију грађана, заштиту личних података, пријављивање пребивалишта и боравишта, личне исправе, путне исправе и поступак евидентирања регистрације возила (члан 15). Истовремено, ово министарство надлежно је и за питања из области науке, образовања и културе, те за организацију додатних часова језика за исељеништво из БиХ.

Министарство безбједности БиХ надлежно је за креирање, старање и спровођење политике уселавања и азила, односно за политику кретања и боравка странаца у БиХ (члан 14).

Министарство спољне трговине и економских односа БиХ надлежно је, између осталог, за послове од значаја за сарадњу са исељеништвом попут спољнотрговинске политике и политике царинских тарифа у БиХ, односно за пословно окружење, јединствен економски простор те развој и промоцију предузетништва (члан 9). Министарство је надлежно и за дефинисање политике, тј. основних принципа за координацију дјелатности и усклађивање планова ентитетских органа власти и институција на међународном плану у подручјима пољопривреде, енергетике, заштите околине, развоја и коришћења природних ресурса, као и туризма.

Агенција за статистику БиХ предвиђена је као самостална управна организација (члан 17), која је у сарадњи са ентитетским заводима спровела попис становништва у БиХ, укључујући и питања релевантна за спољне миграције, односно за исељеништво БиХ.

Агенција за рад и запошљавање БиХ иницира закључивање међународних уговора у области запошљавања и учествује у преговорима о закључивању међународних уговора у области социјалног осигурања за дио незапослености и прати њихово спровођење у сарадњи са заводима за запошљавање ентитета и БДБиХ, прикупља иностране и домаће захтјеве и информације о понуди и потражњи домаће и стране радне снаге, а у сарадњи са ентитетским заводима за запошљавање и Заводом за запошљавање БДБиХ реализује те уговоре у границама својих надлежности и могућности тржишта рада у БиХ.

Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (IDDEEA) је основана Законом о Агенцији у јуну 2008. године („Службени гласник БиХ", број 56/08).

IDDEEA је надлежна за доношење стандарда из области идентификационих докумената, администрацију и одржавање сервера на којима се налазе подаци из централних евиденција, хостовање апликација путем којих надлежни органи воде управне поступке око издавања личних докумената, одржавање мреже за пренос података између институција са свих нивоа власти и персонализацију (штампање) личних докумената.

³² http://www.mhrr.gov.ba/organizaciona_struktura/default.aspx?id=5&langTag=bs-BA

Агенција за унапређење страних инвестиција у БиХ пружа подршку директним страним инвестицијама и олакшава прилив страних улагања у БиХ. Агенција сарађује с институцијама извршне власти и инвеститорима, те помаже надлежним законодавним властима да побољшају законски оквир за страна улагања.

Дирекција за економско планирање БиХ, између осталог, надлежна је за координацију припреме развојних докумената БиХ, за јачање капацитета за израду докумената, те убрзање процеса значајних за приступ ЕУ. У оквиру ове дирекције постоји и Сектор за координацију припреме, за мониторинг имплементације и евалуацију развојних докумената.

Централна банка БиХ, између осталог, директно или преко својих главних јединица прикупља статистичке податке од надлежних институција Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, о економским и финансијским питањима, под условом да релевантни надлежни органи такве податке не сматрају повјерљивим. У ту сврху, она сарађује с надлежним институцијама других држава и с међународним организацијама.

Осим ових институција потребно је споменути и Централну изборну комисију, важну у процесу укључивања исељеништва у изборни процес, као и многе институције на ентитетском, кантоналном и локалном нивоу власти. Стога је учешће различитих актера из различитих сектора и нивоа власти потребно при дефинисању и имплементацији ширих политика у вези с исељеништвом, односно његовим везивањем за развој у БиХ.

АНЕКС 2 – Акциони план за реализацију Стратегије развоја сарадње са исељеништвом

Стратешки циљ 1 – **Развити институционалне и нормативне капацитете БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом**

Мјера 1 – Успоставити вертикалну координацију с надлежним тијелима, органима и организацијама на нивоу БиХ користећи постојећи механизам координације

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Донијети одговарајуће одлуке којим ће се Канцеларија координатора БДБиХ при Савјету министара БиХ овластити за сарадњу са исељеништвом	30 дана од усвајања Стратегије	Влада БДБиХ – предлагач Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Донијети одговарајуће одлуке којим ће се замјеник градоначелника Дистрикта овластити као контролна тачка у вези са сарадњом са исељеништвом	30 дана од усвајања Стратегије	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
3.	Овластити Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу као пријемну и дистрибутивну тачку механизма вертикалне координације сарадње са исељеништвом	30 дана од усвајања Стратегије	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 2 – Успоставити хоризонталну координацију свих одјељења у саставу Владе БДБиХ по питањима и активностима у вези са исељеништвом користећи постојећи механизам координације

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Овластити Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу као главну тачку механизма хоризонталне интеграције	30 дана од усвајања Стратегије	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Дорадити интерне акте Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу по потреби	60 дана од усвајања Стратегије	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 3 – Едукација, обука и тренинг руководиоца/службеника задужених за питања исељеништва и сарадњу са исељеништвом

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Идентификација и одабир руководиоца/службеника који ће се оспособљавати	90 дана од усвајања Стратегије	Шефови одјељења Владе БДБиХ, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Креирање и усвајање плана и програма оспособљавања	120 дана од усвајања Стратегије а онда редовно сваке године у роковима за годишње планирање	Влада БДБиХ, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

3.	Спровођење програма оспособљавања	У складу са планом и програмом оспособљавања сваке године	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	У буџету Дистрикта годишње је потребно издвојити додата средства у износу од 15.000 КМ
4.	Евалуација програма оспособљавања	Након реализације програма у склопу рокова за редовно годишње извјештавање	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са шефовима одјељења и полазницима	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 4 – Успостављање и ажурирање регистра исељеништва БДБиХ

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Креирање базе података (регистра) исељеника и исељеничких организација и удружења и повезати је с базом на нивоу БиХ	120 дана од усвајања Стратегије	Канцеларија градоначелника и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са Одјељењем за стручне и административне послове и Одјељењем за јавни регистар	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Дорада веб-портала са дијелом који се односи на комуникацију са исељеништвом и регистар исељеника и повезивање са БиХ порталом за исељеништво	150 дана од усвајања Стратегије, а након тога редовно ажурирање	Канцеларија градоначелника у сарадњи са Одјељењем за стручне и административне послове	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 5 – Организовање радне манифестације „Дани брчанске дијаспоре“

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Креирање плана и програма манифестације	За наредну годину у складу с роковима редовног годишњег планирања	Главни координатор Владе БДБиХ у сарадњи са Одјељењем за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Формирање Организационог одбора и слање позива	Најмање 120 дана прије одржавања манифестације	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
3.	Припреме за организацију манифестације	30 дана прије одржавања манифестације	Организациони одбор и Канцеларија градоначелника у сарадњи са Одјељењем за европске интеграције и међународну сарадњу и другим одјељењима у зависности од изабране теме	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
4.	Одржавање манифестације	У складу са планом и програмом	Канцеларија градоначелника и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	У буџету Дистрикта годишње је потребно издвојити додатна средства у износу од 30.000 КМ
5.	Подношење извјештаја о реализацији	45 дана након одржавања манифестације	Организациони одбор и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 6 – Организовање студијских посјета брчанском исељеништву

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Индикатори успјешности	Потребни ресурси
1.	Креирање плана и програма студијских посјета	У првој години реализације стратегије и сваке године за наредну годину у складу са роковима редовног годишњег планирања	Канцеларија градоначелника у сарадњи са Одјељењем за европске интеграције и међународну сарадњу	План и програм направљен и усвојен	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Припреме за организацију студијске посјете	60 дана прије одржавања студијског посјета	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са Канцеларијом градоначелника и другим одјељењима у зависности од програма студијске посјете	Припреме успјешно извршене	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
3.	Реализација студијских посјета	У складу са планом и програмом	Канцеларија градоначелника и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Број исељеника и/или исељеничких организација присутних на догађају	У буџету Дистрикта годишње је потребно издвојити додатна средства у износу од 20.000 КМ
4.	Подношење извјештаја о реализацији студијских посјета	30 дана након реализације	Канцеларија градоначелника и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Извјештај усвојен на Влади БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Стратешки циљ 2 – Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзати друштвени развој дистрикта и ојачати међусобне везе

Мјера 1 – Развијање канала размјене информација о потребним и расположивим ресурсима за трансфер знања и вјештина

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Партиципација у изради матрице за прикупљање кључних информација о научном и академском исељеништву	У складу с темпом и роковима на нивоу БиХ	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са другим актерима и академском заједницом	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Учешће у континуираном процесу идентификације кључних актера	Континуирано у складу са динамиком и роковима на нивоу БиХ	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са другим актерима и академском заједницом	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 2 – Развој механизма подршке трансферу знања и вјештина

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Креирање и расписивање јавног позива за суфинансирање укључивања научног и академског исељеништва у реформске процесе образовања	У првој години реализације стратегије, сваке године	Одјељење за образовање	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

2.	Реализација и мониторинг активности и пројеката финансираних по основу јавног позива	У складу са динамиком из јавног позива	Одјељење за образовање	У буџету Дистрикта годишње је потребно издвојити додатна средства у износу од 15.000 КМ
3.	Извјештај о реализацији подршке трансферу знања и вјештина	У складу са динамиком редовног годишњег извјештавања	Одјељење за образовање	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 3 – Успостављање фондуса књижевног и публицистичког стваралаштва исељеништва – Културни кутак дијаспоре

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Креирање и расписивање јавног позива за попуњавање фондуса	У првој години реализације стратегије, сваке године	Градска библиотека у сарадњи с Одјељењем за привредни развој, спорт и културу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Опремање и промоција исељеничког културног кутка у оквиру Градске библиотеке	У првој години реализације стратегије	Градска библиотека	У буџету Дистрикта потребно издвојити додатна средства у 2020. години – 1.000 КМ
3.	Прикупљање књижевних и публицистичких дјела исељеника	Континуирано од прве године реализације стратегије	Градска библиотека	У буџету Дистрикта потребно издвојити додатна средства у годишњем износу од 4.000 КМ
4.	Организација књижевне вечери	Једном годишње од прве године реализације стратегије	Градска библиотека	У буџету Дистрикта потребно издвојити додатна средства у годишњем износу од 1.000 КМ

Мјера 4 – Представљања ликовног и мултимедијалног стваралаштва исељеништва у дистрикту и домаћих умјетника у земљама исељеништва

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Организација изложбе ликовног/мултимедијалног стваралаштва исељеништва у дистрикту	У првој години реализације стратегије сваке године	Градска галерија у сарадњи с Одјељењем за привредни развој, спорт и културу и умјетници у исељеништву	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 10.000 КМ годишње
2.	Организација изложбе ликовног/мултимедијалног стваралаштва умјетника из дистрикта у иностранству	У првој години реализације стратегије сваке године	Градска галерија у сарадњи с Одјељењем за привредни развој, спорт и културу и умјетницима из дистрикта	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 10.000 КМ годишње

Стратешки циљ 3 – Обезбиједити активно учествовање исељеништва у економском развоју БДБиХ

Мјера 1 – Укључивање представника исељеништва из пословне заједнице у рад Привредног савјета БДБиХ

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Измијенити и допунити одлуку о оснивању Привредног савјета Брчко дистрикта БиХ	90 дана од дана усвајања стратегије	Канцеларија градоначелника и Одјељење за привредни развој, спорт и културу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Идентификовати 3 представника пословне заједнице брчанског исељеништва и кооптирати их у рад Привредног савјета	150 дана од дана усвајања стратегије	Канцеларија градоначелника и Одјељење за привредни развој, спорт и културу, пословна заједница исељеника	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 2 – Укључивање БДБиХ у оснивање и рад мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Учешће у оснивању и раду мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство	У складу са динамиком и роковима на нивоу БиХ	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу, Привредна комора и Удружење послодаваца	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 3 – Организација пословних сусрета исељеника и редовних састанака са локалним привредницима

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Идентификација представника/компанија из исељеништва за учешће на Сајму привреде	У првој години реализације стратегије, сваке године, 90 дана прије одржавања сајма	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу, Одјељење за привредни развој, спорт и културу, Организатори Сајма	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Пословни сусрети привредника из исељеништва на Сајму	У складу са програмом Сајма	Влада БДБиХ и организатори Сајма	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру буџета за Сајам
3.	Припрема и подношење извјештаја	У роковима који су предвиђени	Организатори Сајма	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 4 – Укључивање исељеништва у механизме преференцијалног финансирања инвестиционих пројеката и новог запошљавања

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Објављивање јавних позива и на дијелу портала који је намијењен исељеништву те на бх. порталу за исељеништво	У првој години реализације стратегије, по динамици објављивања јавних позива	Канцеларија градоначелника и надлежна одјељења и друге институције	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Слање циркуларних и-мејлова са јавним позивима потенцијално заинтересованим исељеницима из регистра исељеника	У складу са динамиком објављивања јавних позива	Канцеларија градоначелника у сарадњи с Одјељењем за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 5 – Увођење инструмената финансијског тржишта и тржишта капитала за ангажовање финансијских и инвестиционих ресурса исељеника у економски развој

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Избор пројекта погодног за финансирање путем издавања обвезница	У трећој години реализације стратегије	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Доношење одлуке о изради проспекта за улагање путем обвезница и расписан јавни позив за израду	У четвртој години реализације стратегије	Влада БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
3.	Израда проспекта за издавање обвезница	90 дана од избора пружаоца услуге	Влада БДБиХ, односно надлежно одјељење	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 20.000 КМ

4.	Доношење одлуке о емисији обвезница	У складу са динамиком рада Скупштине	Скупштина БДБиХ	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
5.	Сагласност Комисије за хартије од вриједности	У складу са роковима из прописа	Комисија за хартије од вриједности, Дирекција за финансије	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
6.	Промоција уписа обвезница код исељеништва	30 дана прије дана емисије	Канцеларија градоначелника	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
7.	Упис емисије обвезница	У складу са прописима и проспектом	Дирекција за финансије	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
8.	Извјештај о емисији	15 дана након закључења емисије	Влада БДБиХ, Дирекција за финансије	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Стратешки циљ 4 – Укључивањем младих из исељеништва створити услове за побољшање положаја младих у дистрикту и развој циркуларних миграција

Мјера 1 – Организација сусрета младих из исељеништва

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Припрема форума младих из исељеништва	У првој години реализације стратегије, сваке године најмање 90 дана прије одржавања	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Одржавање форума младих из исељеништва	У првој години реализације стратегије, сваке године	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 8.000 КМ сваке године
3.	Извјештај о одржаном форуму	30 дана након завршетка форума	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 2 – Љетњи камп за младе из исељеништва

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Расписивање јавног позива за учешће на љетњем кампу	У првој години реализације стратегије, сваке године, 120 дана прије термина одржавања кампа	Одјељење за стручне и административне послове, Канцеларија градоначелника и друга одјељења	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

2.	Учешће младих из исељеништва на љетњем кампу	У првој години реализације стратегије, сваке године у термину одржавања кампа	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 25.000 КМ сваке године
3.	Извјештај о реализацији кампа	30 дана по завршетку кампа	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

Мјера 3 – Омладински пројекти за боље Брчко

	Активност	Временски рок	Носиоци активности	Потребни ресурси
1.	Креирање и расписивање јавног позива за финансирање омладинских пројеката за боље Брчко уз учешће младих из исељеништва	У првој години реализације стратегије, сваке године	Одјељење за стручне и административне послове, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности
2.	Одабир, реализација и мониторинг пројеката	У првој години реализације стратегије, сваке године	Одјељење за стручне и административне послове	У буџету Дистрикта потребно додатно издвојити 20.000 КМ сваке године
3.	Извјештај о реализацији	У терминима редовног годишњег извјештавања	Одјељење за стручне и административне послове	Допунска средства нису потребна, извршити у оквиру функционалних надлежности

АНЕКС 3 – Буџет потребан за имплементацију Стратегије

За имплементацију ове стратегије развијања сарадње са исељеништвом у наредном петогодишњем периоду потребно је из буџета БДБиХ обезбиједити додата средства у укупном износу од 811.000 КМ за период спровођења Стратегије.

Стратегијом нису предвиђена средства која ће се за спровођење појединих мјера из стратегије, евентуално, обезбиједити од донатора, међународних организација и других који су заинтересовани да учествују у њеном спровођењу. Евентуална додатна средства биће искоришћена или за спровођење додатних активности или за финансирање активности из Стратегије, а у том случају издвајање из буџета БДБиХ биће умањено за износ тих средстава.

У петогодишњем периоду спровођења стратегије за остваривање постављених стратешких циљева и спровођење мјера и активности предвиђених Стратегијом потребно је по појединим стратешким циљевима издвојити:

Стратешки циљ 1 – Институционални капацитети и повезивање	325.000 КМ
Стратешки циљ 2 – Исељеништво и друштвени развој	201.000 КМ
Стратешки циљ 3 – Исељеништво и економски развој	20.000 КМ
Стратешки циљ 4 – Млади и исељеништво	265.000 КМ

У наставку је дат детаљан преглед предложеног буџета по циљевима, мјерама и годинама имплементације Стратегије.

Стратешки циљеви и мјере	2020	2021	2022	2023	2024	Укупно
Стратешки циљ 1 – Развити институционалне и нормативне капацитете						
Мјера 1 – Вертикална координација	0	0	0	0	0	0
Мјера 2 – Хоризонтална координација	0	0	0	0	0	0
Мјера 3 – Едукација, обука и тренинг	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Мјера 4 – Успостављање и ажурирање регистра исељеништва						0
Мјера 5 – Дани брчанске дијаспоре	30000	30000	30000	30000	30000	150000
Мјера 6 – Организовање студијских посјета	20000	20000	20000	20000	20000	100000
УКУПНО	65000	65000	65000	65000	65000	325000
Стратешки циљ 2 – Исељеништво и друштвени развој						
Мјера 1 – Развијање канала за трансфер знања и вјештина	0	0	0	0	0	0
Мјера 2 – Развијање механизма за трансфер знања	15000	15000	15000	15000	15000	75000
Мјера 3 – Фондус књижевног и публицистичког рада	6000	5000	5000	5000	5000	26000
Мјера 4 – Представљање ликовног и мултимедијалног стваралаштва	20000	20000	20000	20000	20000	100000
УКУПНО	41000	40000	40000	40000	40000	201000
Стратешки циљ 3 – Исељеништво и економски развој						
Мјера 1 – Укључивање исељеништва у Привредни савјет	0	0	0	0	0	0
Мјера 2 – Мрежа за пословно увезивање	0	0	0	0	0	0
Мјера 3 – Пословни сусрети са исељеницима	0	0	0	0	0	0
Мјера 4 – Преференцијално финансирање	0	0	0	0	0	0
Мјера 5 – Издавање обвезница за исељеништво	0	0		20000	0	20000
УКУПНО	0	0	0	20000	0	20000

Стратешки циљ 4 – Млади и исељеништво						
Мјера 1 – Организација сусрета младих из исељеништва	8000	8000	8000	8000	8000	40000
Мјера 2 – Љетњи камп за младе из исељеништва	25000	25000	25000	25000	25000	125000
Мјера 3 – Омладински пројекти за боље Брчко	20000	20000	20000	20000	20000	100000
УКУПНО	53000	53000	53000	53000	53000	265000
СВЕГА ПО ГОДИНАМА	159000	158000	158000	178000	158000	811000

АНЕКС 4 – Приједлог оквира за мониторинг и евалуацију реализације Стратегије развоја сарадње са исељеништвом

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Резултат	Индикатор	Почетно стање	Циљ 2022.	Циљ 2024.	Извор верификације резултата
	Визија: Изграђен ефикасан и ефективан систем међусобних веза и односа који омогућава сталну подршку и јачање успјешне сарадње БДБиХ са исељеништвом и укључивање исељеништва у развој на свим пољима од заједничког и општег интереса.		Власти БДБиХ ангажују исељеништво као равноправног партнера (СДГ 17); Исељеништво доприноси хуманим (људским) капиталом у образовном, научном и културном развоју (СДГ 4); Исељеништво се бави транснационалним предузетништвом стварајући нове и примамљиве прилике за запошљавање у БДБиХ (СДГ 8); Млади из исељеништва се ангажују у активностима усмјереним, прије свега, на одржавање мира, остваривање правде, промоције инклузивног учешћа у политици и сповећању одговорности (СДГ 16)	* Степен задовољства исељеништва сарадњом са БДБиХ и третманом исељеништва ** Годишња стопа раста ГДП-а БДБиХ *** Годишњи износ инвестиција реализованих у БДБиХ **** Покривеност увоза извозом ***** Процент младих исељеника који вјерују да је доношење одлука у БДБиХ инклузивно и одговорно	Недовољно систематично укључивање концепта миграција и развоја у јавне политике у БДБиХ. Недовољно искоришћен потенцијал за укључивање исељеништва у друштвене и економске развојне процесе, а посебно неискоришћен потенцијал младих	70%* >5%** 90 мил. КМ*** 60%**** 40*****	90%* >6%** 120 мил. КМ*** 75%**** 80*****	*Годишња онлајн анкета исељеника ** и *** Извјештаји Агенције за статистику БиХ **** Статистика спољне трговине за БДБиХ ***** Годишња онлајн анкета младих исељеника

	ЦИЉ 1:		Развијени институционални и нормативни капацитети БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	<p>* % броја јавних документа БДБиХ који у себе укључују концепт миграција и развоја</p> <p>** % испитаника из исељеништва који су задовољни нивоом услуга и активностима органа БДБиХ</p> <p>*** % државних службеника који су обучени за концепт развоја и миграција</p>		<p>80%*</p> <p>60%**</p> <p>40%***</p>	<p>100%*</p> <p>80%**</p> <p>60%***</p>	<p>*на основу прегледа докумената</p> <p>** на основу редовне годишње онлајн анкете</p> <p>*** на основу извјештаја о обуци</p>
	Приоритет 1 – <u>Успостављање координационог механизма за подршку укључивања концепта миграција у развојне политике на свим нивоима власти</u>							

1.	Успостављање вертикалне координације са надлежним тијелима, органима и организацијама на нивоу БиХ користећи постојећи механизам координације	Влада БДБиХ, Канцеларија координатора БДБиХ у Савјету министара БиХ	Успостављен ефикасан институционализовани механизам вертикалне координације и унапређена сарадња кроз коју БДБиХ активно учествује у свим заједничким активностима и пројектима у вези са исељеништвом	* Број реализованих заједничких пројеката, заједничких иницијатива и активности у којима је учествовао Дистрикт; ** Број реализованих идеја, иницијатива и препорука које су дали представници Дистрикта	5* 0**	10* 3**	15* 5**	Извјештаји о раду Министарства за људска права и избјеглице БиХ и других министарстава на нивоу БиХ, Извјештај о раду Канцеларије координатора БДБиХ у Савјету министара БиХ, Извјештај о раду Владе БДБиХ
2.	Успостављање хоризонталне координације свих одјељења у саставу Владе БДБиХ о питањима и активностима у вези са исељеништвом користећи постојећи механизам координације	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	* Концепт миграција и сарадње са исељеништвом је саставни дио свих развојних политика и докумената Дистрикта и сва одјељења ефективно и ефикасно сарађују са исељеништвом по свим питањима	* Број званичних докумената Дистрикта који препознају значај исељеништва у развојним процесима; ** Број реализованих пројеката, заједничких иницијатива и активности у којим је учествовало више одјељења Владе БДБиХ;	1* 1** 0***	3* 15** 50%***	5* 30** 80%***	* На основу садржаја развојних докумената ** Извјештај Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу *** Годишња онлајн анкета исељеништва на основу регистра исељеника

				*** % исељеника који су се у анкети изјаснили да је сарадња с одјељењима врло добра или одлична				
	Приоритет 2 – <u>Развој капацитета јавне управе за успјешну сарадњу са исељеништвом</u>							
1.	Оспособљавање за успјешну реализацију стратегије кроз повећање разумијевања концепта миграција, значаја укључивања исељеништва у развој и стицање знања и вјештина неопходних за успјешну реализацију сарадње са исељеништвом	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Оспособљена јавна управа БДБиХ за успјешну сарадњу са исељеништвом	* Број одржаних едукација, обука и тренинга (годишње) ** Број новоедукованих државних службеника/запослених обучених за сарадњу са исељеништвом	4* 4**	4* 15**	4* 30**	Извјештаји Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу
	Приоритет 3 – <u>Идентификација исељеништва и успостављање канала комуникације</u>							

1.	Креирање и ажурирање <i>онлајн</i> регистра исељеника из БДБиХ	Канцеларија градоначелника БДБиХ	Регистар креиран и ажурно се допуњава и користи	* Број исељеника и исељеничких организација и удружења регистрованих у бази података	?	3000*	5000*	*Извјештај надлежне службе за информациони систем
2.	Креирање и одржавање директног канала комуникације и информисања исељеништва	Канцеларија градоначелника БДБиХ	Комуницирање и информисање исељеништва се одвија ефикасно и ефективно	* Број посланих информација исељеништву из регистра (годишње) ** Број информација, упита и иницијатива примљених од исељеништва регистраног у бази података *** Број реализованих идеја, иницијатива и препорука које је дало регистровано исељеништво	0* 0** 0***	>150* >200** 10***	>300* >400** 20***	Извјештај надлежне службе за информациони систем и извјештај Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу

3.	Организовање радне манифестације “Дани брчанске дијаспоре”	Канцеларија градоначелника БДБиХ	Директна комуникација са исељеништвом се одвија ефикасно и ефективно	* Број исељеника и исељеничких организација и удружења присутних на манифестацији ** Број новопријављених исељеника у регистар исељеништва *** Број реализованих идеја, иницијатива, пројеката и активности иницираних на манифестацији	0* 0** 0***	150* 2000** 3***	250* 4000** 5***	* и ** извјештај надлежне службе за информациони систем и ***извјештај Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу
4.	Организовање студијских посјета брчанском исељеништву	Канцеларија градоначелника БДБиХ и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Директна комуникација и сарадња са исељеништвом се одвија ефикасно и ефективно	* Број студијских посјета (кумулативно) ** Број исељеника и исељеничких организација и удружења присутних на догађају (појединачном) *** Број реализованих идеја, иницијатива, пројеката и активности иницираних на догађају	0* 0** 0***	6* 80** 2***	10* 120** 3***	* и ** Извјештаји о студијским посјетама ***Извјештај Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу

	ЦИЉ 2:		Укључивањем друштвеног и људских капитала исељеништва убрзан друштвени развој дистрикта и ојачане међусобне везе	* Број исељеника који активно партиципирају у активностима, процесима и иницијативама ** Процент позитивних реакција исељеништва на успостављену комуникацију и активности		50% 50%	70% 90%	На основу онлајн редовне анкете исељеништва
	Приоритет 1 – Коришћење друштвеног и људског капитала исељеништва у убрзавању друштвеног развоја дистрикта кроз трансфер знања и вјештина							
1.	Развијање канала размјене информација о потребним и расположивим ресурсима за трансфер знања и вјештина	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Успостављена база података научног и академског исељеништва, научних институција у којим раде, као интегрални дио базе научних радника и институција БиХ	Број исељеника са статусом академског исељеништва поријеклом из дистрикта у БиХ бази података	0	20	40	Извјештај из базе података

2.	Развој механизма подршке трансферу знања и вјештина	Одјељење за образовање и Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Креиран повољан амбијент за већу укљученост експерата, научног и академског иселјеништва у развојне и реформске процесе образовног и научноистраживачког простора у БДБиХ	* Број подржаних и реализованих пројеката (годишње) ** Број пројеката и програма европске и међународне размјене знања и остварених партнерстава (годишње) *** Број остварених долазака стручњака ради унапређења знања и компетенција	0* 0** 0***	3* 3** 5***	5* 5** 10***	* и *** Извјештај Одјељења за образовање, ** Извјештај Одјељења за европске интеграције и међународну сарадњу
	<u>Приоритет 2 –</u> <u>Промоција и</u> <u>продубљивање</u> <u>сарадње веза</u> <u>БДБиХ са</u> <u>иселјеништвом у</u> <u>различитим</u> <u>доменима</u> <u>друштвеног развоја</u> <u>дистрикта</u>							

1.	Успостављање фондуса књижевног и публицистичког стваралаштва исељеништва – Културни кутак дијаспоре	Градска библиотека и Одјељење за привредни развој, спорт и културу	Формиран фондус књижевног и публицистичког стваралаштва исељеника и успјешно промовисано стваралаштво	* Број књижевних и публицистичких дијела прикупљених у фондус ** Број одржаних промоција	0* 0**	200* 4**	500* 8**	Извјештај о раду Градске библиотеке
2.	Представљања ликовног и мултимедијалног стваралаштва исељеништва и домаћих умјетника у земљама исељеништва	Градска галерија и Одјељење за привредни развој, спорт и културу	Успјешно промовисано културно стваралаштво дијаспоре и домаће ликовно стваралаштво	* Број организованих изложби (кумулативно) ** Број посјетилаца (кумулативно)	0* 0**	6* 3000**	12* 5000**	Извјештај о раду Градске галерије
	ЦИЉ 3:		Исељеништво активно учествује у економском развоју БДБиХ	* Број нових привредних субјеката које су основали исељеници на територији дистрикта ** Укупна вриједност инвестиција реализованих од исељеништва у БДБиХ (кумулативно) *** Број новозапослених по основу инвестиција исељеника у БДБиХ		10* 10 мил. КМ** 150***	20* 15 мил. КМ** 300***	Јавни регистри, Извјештаји о реализацији активности, Извјештаји о реализацији јавних позива, Подаци Привредне коморе и удружења послодаваца

	<u>Приоритет 1 – Успостављање мјера и механизма за повећање нефинансијских доприноса исељеништва економском развоју БДБиХ</u>							
1.	Укључивање представника исељеништва из пословне заједнице у рад Привредног савјета БДБиХ	Канцеларија градоначе- лника Привредни савјет БДБиХ	Успостављен квалитетан механизам укључења пословног исељеништва у процес доношења политика дјеловања релевантних за развој економије, Успостављена сарадња пословног исељеништва са домаћим привредницима, Боље разумијевање могућности и интереса исељеништва у вези са инвестирањем, Промовисани потенцијали дистрикта	* Број достављених приједлога представника пословне заједнице исељеника ** Број реализованих идеја, иницијатива, пројеката и активности иницираних од пословне заједнице исељеника *** Процент физичког присуства представника пословне заједнице исељеника на сједницама Привредног савјета	10* 5** >60%	20* 10** 100%	Записници и извјештаји Привредног савјета БДБиХ	

2.	Укључивање БДБиХ у оснивање и рад мреже за пословно увезивање и трансфер знања/менторство на нивоу БиХ	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу Привредна комора БДБиХ Удружење послодаваца БДБиХ	Привредници са подручја дистрикта повезани са пословном заједницом исељеника, Привредници дистрикта активно користе услуге мреже	* Број привредника из БДБиХ укључених у рад мреже ** Број привредника из БДБиХ који су примили помоћ из мреже *** Вриједност склопљених послова компанија/предузетника из Дистрикта кроз контакте / сарадњу остварену путем мреже	0* 0** 0***	100* 10** >1.000.000 КМ***	200* 20** 4.000.000 КМ***	* На основу извјештаја мреже ** и *** На основу годишње <i>онлајн</i> анкете коју би Привредна комора и Удружење послодаваца БДБиХ требали да спроведу међу својим члановима
3.	Организација пословних састанака исељеника и састанака са домаћим привредницима са редовном учесталашћу	Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу, Одјељење за привредни развој, спорт и културу, Организатори Сајма	Привредници са подручја дистрикта повезани са пословном заједницом исељеника Пословна заједница исељеника повезана међусобно	* Број учесника из пословне заједнице исељеника на Сајму (кумулативно) ** Број склопљених послова са пословном заједницом из исељеништва (кумулативно) *** Вриједност склопљених послова (кумулативно)	0* 0** 0***	10* 15** >1.000.000 КМ***	20* 40** >4.000.000 КМ***	На основу извјештаја организатора Сајма

4.	Укључивање исељеништва у механизме преференцијалног финансирања инвестиционих пројеката и новог запошљавања	Одјељење за привредни развој, спорт и културу, Развојно-гарантни Фонд Дистрикта	Успостављен квалитетан механизам за подстицај инвестиционих пројеката из исељеништва / повезаних са исељеништвом	* Број пријављених инвеститора из исељеништва на јавне позиве (кумулативно) ** Број реализованих уговора са исељеништвом (кумулативно)	0* 0**	15* 12**	30* 30**	Извјештаји носилаца активности о реализацији појединих јавних позива
	Приоритет 2 – <u>Успостављање мјера и механизма за повећање финансијских инвестиција исељеништва у БДБиХ</u>							
1.	Емитовање обвезница Дистрикта за финансирање капиталних пројеката	Влада БДБиХ, Дирекција за финансије	Исељеништво активно учествује у економском развоју БДБиХ куповином обвезница	* Број инвеститора из исељеништва који су купили обвезнице ** Износ уплаћених обвезница од стране инвеститора из исељеништва	0* 0**	0* 0**	>50* >500.000 КМ**	* Извјештај о реализованој емисији обвезница

	ЦИЉ 4:		Укључивањем младих из исељеништва створени услови за побољшање положаја младих у дистрику и развој циркуларних миграција	<p>* Број младих из исељеништва који активно учествују у програмима и активностима</p> <p>** Број младих из дистрику који заједно са младима из исељеништва учествују у програмима и активностима</p> <p>*** Број младих из исељеништва који редовно сваке године учествују у заједничким активностима</p> <p>**** Број предузећа или других организационих облика које су млади из исељеништва основали у БДБиХ</p>		<p>>100*</p> <p>>300**</p> <p>>50***</p> <p>> 5****</p>	<p>>300*</p> <p>>500**</p> <p>>150***</p> <p>>15****</p>	Извјештаји о реализацији програма и активности, Извјештаји о реализацији јавног позива, ****Јавни регистри
	<u>Приоритет 1 – Успостављање трајне комуникације и партиципације младих из исељеништва у активностима младих БДБиХ</u>							

1.	Организација форума младих из исељеништва	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	Млади из исељеништва повезани међусобно и са младима из дистрикта и раде заједнички, размјењују искуства и идентификују и реализују заједничка подручја сарадње	* Број учесника форума (по форуму) ** Број младих из исељеништва присутан на форуму (кумулативно) *** Број реализованих иницијатива (кумулативно)	0* 0** 0***	40* 30** 5***	60* 60** 10***	Из извјештаја о реализацији Форума
2.	Организација љетњег кампа за младе из исељеништва	Одјељење за стручне и административне послове и Савјет младих	Млади из исељеништва упознати са БДБиХ и повезани међусобно и са младима из дистрикта и раде заједнички, размјењују искуства и идентификују и реализују заједничка подручја сарадње	* Број младих из исељеништва пријављених за љетњи камп (просјечно по јавном позиву) ** Број младих из исељеништва који су учествовали у раду кампа (кумулативно)	0* 0**	15* 30**	20* 60**	Из извјештаја о реализацији Кампа
	Приоритет 2 – Укључивање младих из исељеништва у развој дистрикта							

1.	Реализација пројеката младих за боље Брчко	Одјељење за стручне и административне послове, Одјељење за европске интеграције и међународну сарадњу	Успјешно се реализују заједнички пројекти младих из дистрикта и исељеништва који доприносе општем развоју дистрикта	* Број пријављених пројеката (по позиву) ** Број реализованих пројеката (кумулативно) *** Број младих из исељеништва који је учествовао у реализованим пројектима (кумулативно)	0* 0** 0***	6* 9** 16***	9* 16** 25***	Извјештај носиоца реализације пројеката
----	--	---	---	---	-------------------	--------------------	---------------------	---